

TULLILAITOKSEN TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2008

16.3.2009

SISÄLLYSLUETTELO

1	Toimintakertomus	3
1.1	Johdon katsaus	3
1.1.1	Toimintaympäristön keskeisimmät muutokset	3
1.1.2	Toiminnan keskeisimmät tulokset ja kehitys tehtäväalueittain	4
1.2	Tullin toiminnalliset tulostavoitteet sekä tuottavuuden parantamistoimet vuonna 2008	8
1.2.1	Fiskaalinen tehtäväalue	8
1.2.2	Ulkomaankaupan sujuvuuden tehtäväalue	9
1.2.3	Yhteiskunnan suojaamisen tehtäväalue	11
1.2.4	Toiminnallinen tehokkuus	13
1.3	Henkisten voimavarojen hallinta	18
1.4	Tietotekniset resurssit	22
1.5	Tilinpäätösanalyysi	23
1.5.1	Rahoituksen rakenne ja talousarvion toteutuminen	23
1.5.2	Tuotto- ja kululaskelma	23
1.5.3	Tase	24
1.6	Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslaskelma	25
1.7	Arviointien tulokset	26
1.8	Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä	27
2	Tullin talousarvion toteumalaskelma	28
3	Tuotto- ja kululaskelma	31
4	Tase	32
5	Liitetiedot	34
6	Allekirjoitukset	48

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 JOHDON KATSAUS

1.1.1 TOIMINTAYMPÄRISTÖN KESKEISIMMÄT MUUTOKSET

Suomen viennin arvo jäi viime vuonna 65,5 miljardiin euroon eli melko tarkasti edellisvuotiselle tasolle. Vienti kasvoi voimakkaasti vielä vuoden alkupuoliskolla, mutta painui marras-joulukuussa selvästi pienemmäksi kuin vuonna 2007. Viennin heikko kehitys johtui erityisesti puhelinlaitteiden, metallien ja metsäteollisuustuotteiden viennin supistumisesta. Kemian teollisuuden, koneiden ja moottoreiden vienti sen sijaan lisääntyi.

Myös tuonti supistui loppuvuodesta, mutta päättyi kuitenkin neljä prosenttia edellisvuotista suuremmaksi, 62,1 miljardiin euroon. Tuonnin kasvu hidastui mm. metallien ja malmirikasteiden hintojen laskun vuoksi.

Kauppataseen ylijäämä jäi 3,4 miljardiin euroon, kun vuotta aiemmin ylijäämää kertyi lähes 6,1 mrd. euroa. Ylijäämä on ollut viimevuotista pienempi viimeksi vuonna 1992.

Vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä maanteitse itään suuntautuneen transitoviennin määrä väheni 14 prosenttia verrattuna vuoden 2007 loka-joulukuuhun. Vuoden 2008 aikana Suomen läpi itään kulki kuitenkin hiukan enemmän transitotavaraa kuin vuonna 2007: Transiton kokonaismäärä vuonna 2008 oli 3,8 miljoonaa tonnia, kun se vuotta aikaisemmin oli 3,7 miljoonaa tonnia. Venäjälle kuljetetun transitotavaran määrä lisääntyi vuoden 2008 kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana selvästi hitaammin kuin edellisenä vuonna ja lokakuussa transitotavaran tonnimäärä alkoi vähetä ja lasku kiihtyi loppuvuodesta. Merkittävin yksittäinen transitokuljetusten tonnimäärän laskua selittävä tekijä oli henkilöautojen transitokuljetusten väheneminen. Vuoden 2008 viimeisen vuosineljänneksen aikana Venäjälle vietiin 130 000 autoa, kun vastaavana aikana vuonna 2007 Venäjälle kulki Suomen kautta 188 000 henkilö- ja pakettiautoa; koko vuoden 2008 aikana Venäjälle vietiin kuitenkin melkein 740 000 autoa, missä oli noin kymmenyksen kasvu verrattuna edellisvuoteen.

Koneiden ja laitteiden transitovienti kasvoi vuonna 2008 kymmenellä prosentilla päättyen 344 000 tonniin. Eniten kasvoi kuitenkin tekstiiliaineiden, tekstiilien, vaatteiden ja jalkineiden transitovienti, joka yli puolitoistakertaistui verrattuna edellisvuoteen ollen suuruudeltaan 201 000 tonnia. Elintarvikkeiden transitovienti kasvoi alle kolmella prosentilla päättyen 332 000 tonniin. Kemian teollisuuden transitovienti putosi 14 prosentilla jääden 193 000 tonniin. Metsäteollisuuden tuotteiden transitovienti väheni miltei kymmenyksellä ollen suuruudeltaan 145 000 tonnia. Kodinkoneiden sekä radio-, televisio- ja tietokonelaitteiden transitovienti jatkoi supistumistaan myös vuonna 2008.

Sähköisen toimintaympäristön (e-tulli) kehittäminen on EU:n keskeinen tavoite. Kehitteillä olevat tai kehitettävät toimintamallit ja ratkaisut määritetään yhteisötasolla, joten kansallisesti liikkumavaraa käytännön toteutuksessa määrittämisen hyväksymisen jälkeen on vain vähän. Suomen Tulli onkin panostanut suunnitteluasiakirjojen arviointiin ja pyrkinyt vaikuttamaan kansallisesti tärkeissä kysymyksissä tehokkaasti koko yhteisötason valmisteluprosessin ajan. Merkittävimmät uudistukset, joilla on vaikutusta resurssitarpeisiin ja tätä kautta toimipaikkaverkostoon, ovat viennin verkkopalvelut tarkoittaen sekä järjestelmien välisiä yhteyksiä että web-lomakeilmoittamista ja tuonnin web-nettitullaus. Verkkoasiointi vientitullauksissa vaikuttanee resurssisäästöinä vuoden 2009 jälkipuoliskosta lähtien ja tuonnissa aikaisintaan vuoden 2010 jälkimmäisestä puoliskosta eteenpäin.

Toimitusketjujen turvallisuusvaatimukset, joiden taustalla ovat sekä USA:han että Eurooppaan kohdistuneet terrori-iskut, ovat johtaneet tai johtamassa tullialalla uusiin menettelyihin, joita on valmisteltu sekä WCO:n että EU:n piirissä. Yhteisössä hyväksytty tullikoodeksin uudistus, joka sisältää vaatimuksen ennakoilmoittamisesta sekä yhteisöön saapuvista että yhteisöstä lähtevistä lasteista, tulee voimaan yhteisön laajuisesti sähköisessä toimintaympäristössä; uusi menettely alkaa suunnitelmien mukaan vuoden 2009 heinäkuussa mutta aikaisemmista suunnitelmista poiketen sen käyttöönotolle on hyväksytty siirtymäkausi vuoden 2010 loppuun. Uudistuksella pyritään myös siihen, että tullitarkastukset kohdennetaan samoja periaatteita noudattaen ja niiden luotettavuus EU:n ulkorajoilla olisi sama erityisesti, kun kyse on yhteiskunnan suojelemisesta ja sen turvallisuuden varmistamisesta. Kyse on sekä taloudellisten toimijoiden että EU:n tullien kannalta uudesta työtehtävästä, jolla on vaikutuksia sekä henkilöresurssi- että tietojärjestelmäresurssitarpeeseen. Tulli panosti muutoksiin liittyvään asiakasviestintään jo vuonna 2008 perustamalla oman Turvatietojen asiakasprojektin, jonka puitteissa on jo järjestetty yhteensä 50 tiedotustilaisuutta. Eri puolilla maata järjestettyihin tilaisuuksiin osallistui yhteensä 1760 yrityksen edustajaa. Muutosten edellyttämiä toimintamalleja on käsitelty myös asiakasyhteistyöryhmissä.

Erityisesti yhteiskunnan suojaamisen tehtäväalueeseen vaikuttanut muutos ulkoisessa toimintaympäristössä oli Schengenin säännösten täysimääräisen soveltamisen aloittaminen 21.12.2007 Baltian maissa. Schengenin alueen laajentuminen vaikutti välittömästi ja tulee jatkossa vaikuttamaan voimakkaasti siihen, miten hyvin viranomaiset pystyvät hallitsemaan ulkomaanliikenteen tavara- ja erityisesti henkilövirtoja sekä tunnistamaan niistä rikollisen toiminnan ja rikolliset toimijat. Vapaan liikkuvuuden alueen laajentuminen tulee jatkossakin asettamaan lisävaatimuksia (myös Tullin) rikostiedustelun järjestämiselle.

1.1.2 TOIMINNAN KESKEISIMMÄT TULOKSET JA KEHITYS TEHTÄVÄALUEITTAIN

Fiskaalisella tehtäväalueella Tulli kantoi veroja ja maksuja mukaan lukien EU:lle tilitettävät perinteiset omat varat yhteensä reilut 10,75 miljardia euroa vuonna 2008, missä oli kasvua 1,6 % verrattuna edellisvuoteen. Suurimmat verokertymät tulivat valmisteveroista ja energiaveroista (4,96 miljardia euroa, jossa kasvua 6,7 %), arvonlisäverosta (4,37 miljardia euroa, jossa kasvua 1,5 %), autoverosta (1,01 miljardia euroa, jossa laskua 16,5 %) ja EU:lle tilitettävistä perinteisistä omista varoista (brutto 205,1 miljoonaa euroa, jossa kasvua 3,1 %).

Valmisteverotuksen tehokkuus on säilynyt tavoitteen mukaisesti hyvänä: Valmisteverotuksen tuottavuustavoite henkilöstömenot/verotuotto säilyi alle 0,1 % tavoiterajan.

Valmisteverotuksen järjestelmädirektiivin kokonaisuudistus on saatettu loppuun EU:ssa, uusi direktiivi tuli voimaan 15.1.2009. Keskeisenä muutoksena ovat EMCS-järjestelmän käyttöönottoon liittyvät säännökset (EMCS = valmisteveronalaisten tuotteiden siirtojen valvontajärjestelmä). EMCS-järjestelmän käyttöönotto on aikataulutettu tapahtuvaksi 1.4.2010. Jäsenvaltioiden tulee hyväksyä uuden direktiivin säännökset omassa lainsäädännössään vuoden 2010 alkuun mennessä. Tämä edellyttää valmisteverotuslain uudistamista vuoden 2009 aikana. Direktiivistä aiheutuvien muutosten lisäksi uudistettavaksi tulevat kansallisen veronkantojärjestelmän käyttöönottoon liittyvät ja muut kansalliset verotusmenettelysäännökset.

Energiaverolainsäädäntö uudistui monilta osin vuoden 2008 alusta lukien. Menettelyllisesti keskeisin muutos koski polttoainevero-oikaisuista luopumista ja siirtymistä veronpalautusmenettelyyn. Juomapakkausverolain soveltamisala laajeni koskemaan käytännössä kaikkia 22 ryhmän juomia vuoden 2008 alusta. Samalla nykyinen haittavero poistui juomapakkauksilta jotka kuuluvat kierrätysjärjestelmään ja ovat raaka-aineena hyödynnettäviä (esim. tölkit, PET-muovipullot, ym.).

Autoverotuksessa muutoksenhakuvaatimusten käsittely, joka keskeytettiin korkeimman hallinto-oikeuden annettua verotusarvon määrittämistä koskevan ratkaisunsa 12.12.2006, on aloitettu vuoden 2008 alussa. Käytettyjen ajoneuvojen käsittelyaikojen mediaani on 15 pv ja keskiarvo 24 pv (edellisvuonna 12 ja 27 pv).

Autoverotuksen tuottavuus heikkeni hieman kustannusten noustua 0,49 prosenttiin verotuotosta (tavoite 0,32 %). Käytetty henkilötöyvuosimäärä kasvoi 117,5 htv:een. Suhdeluvun heikkeneminen johtui henkilökustannusten noususta ja henkilöautojen myynnin vähenemisestä vuonna 2008.

Ulkomaankaupan tehtäväalueella Tulli on sitoutunut määritetyn asiakasstrategian kautta varmistamaan ulkomaankaupan sujuvuuden ja huolehtimaan siitä, että ulkomaankauppaa käyvillä toimijoilla on niille soveltuvat, tarkoituksenmukaiset tavat hoitaa tulliasiointinsa. Näiden periaatteiden mukaisesti vuoden 2008 lopulla otettiin käyttöön vanhan vienti-ilmoitusjärjestelmän rinnalle uusi viennin ilmoitusjärjestelmä, joka mahdollistaa verkkoasioinnin myös viennissä, mikä tulee pakolliseksi Euroopan Unionissa 1.7.2009. Uudessa järjestelmässä vientitavaroiden luovuttaminen vientimenettelyyn voi suurimmassa osassa tapauksia tapahtua täysin automaattisesti. Hanke toteuttaa sähköisen toimintaympäristön kehittämistä, joka on yksi EU:n keskeisistä tavoitteista, mikä on myös linjassa tuottavuusohjelman tavoitteiden kanssa.

Sähköisen ilmoitusten käsittelypaikkojen keskittämisen valmistelu käynnistyi vuonna 2007. Vuoden 2008 aikana keskittämiseen liittyviä järjestelyjä jatkettiin viennin osalta. Järjestelyissä noudatettiin niitä työkäytäntöjä, roolitusta ja työnjakoa, jotka oli jo todettu tuonnissa toimiviksi. Uudistukseen liittyi tullin omien toimintatapojen laadun parantamista, minkä tulisi näkyä asiakkaille parempana ja koko maan tasolla yhdenmukaisena asiakaspalveluna. Kulunut ajanjakso; osa vuodesta 2007 ja vuosi 2008 on osoittanut, että keskittäminen on merkinnyt kohtelun yhdenmukaistumista ja oikeudenmukaisempaa asioiden käsittelyjärjestystä kuin ennen, sillä ilmoitukset on käsitelty valtakunnallisesti saapumisjärjestyksessä ilmoittajan sijaintipaikasta riippumatta. Asiakasohjaus on yhtenäistä ja laadukkaampaa ja palveluaikojen on sovitettu asiakastarpeiden mukaisiksi.

Tulli on ryhmitellyt asiakkaansa palvelutarpeen ja riskin perusteella kumppanuus-, avain- ja pienasiakkaisiin, jotta Tullin tarjoamat palvelut ja asiakasyhteistyömuodot vastaisivat erilaisten asiakasryhmien tullitoimintaa ja siihen kohdistuvia tarpeita sekä asiakkaan osaamistasoa ja valmiuksia. Vuoden 2008 aikana jatkettiin palvelujen luokittelua ja tuotteistamista käsittäen palvelukuvausten tuottamisen sekä kartoitettiin Tullin palvelutarjonnan nykytilaa erityisesti luvanvaraisten palveluiden, yksinkertaistusten ja sähköisten asiointipalveluiden näkökulmista. Asiakaskunnan valtakunnallista palvelutarvetta - asiakkaiden odotuksia ja tulevaisuuden tarpeita koskien Tullin palveluja, asiakastiedotusta, asiakasyhteistyötä sekä sähköisten asiointitapojen kehittämistä - selvitettiin Tullin asiakastarvekyselyllä. Kyselyn kohderyhmänä olivat palvelutarpeeltaan suuret ja keskisuuret avain- ja kumppanuusasiakkaat, joilla on käytössään Tullin lupia ja yksinkertaistuksia. Asiakastarvekysely oli jatkoa vuoden 2007 Tulliselvityksen valtakunnalliselle asiakastyytyväisyyskyselylle, jolla mitattiin asiakkaiden tyytyväisyyttä Tullin palveluihin.

Yhteiskunnan suojaamistehtävässä Tullin rikostorjunnan tunnusluvut ovat pysyneet vuonna 2008 vähintään vuosien 2003 – 2007 keskiarvotasolla. Kuluneen vuoden aikana Tulli paljasti 5 590 rikosta, mikä oli 20,2 % enemmän kuin edellisvuotena; kasvu aiheutui erityisesti pienten huume- ja lääkerikosten voimakkaasta kasvusta sekä liikenne rikosten kasvusta. Tullin paljastamien rikosten selvittämistaso oli 92,5 % (vuonna 2007 93 %) eli selvitettyjä rikoksia oli 5 171. Takaisin saadun rikoshyödyn arvo oli 5,34 miljoonaa euroa kuluneena vuonna (vuonna 2007 6,06 miljoonaa euroa).

Tullin rikostorjunnalla sekä tullivalvonnalla on keskeinen ja kiinteä rooli kansallisessa sisäisen turvallisuuden ylläpitämisessä. Sisäisen turvallisuuden ohjelman mukaisesti tullivarmuutta on parannettu nostamalla kohteellisten fyysisten tarkastusten osuvuutta mm. hyödyntämällä

läpivalaisutekniikkaa. Näin vähemmän haittaavaa tekniikkaa hyödyntämällä on voitu tarkastusvaiheessa tehostaa liikenteen sujuvuutta entisestään. Tullin rikostorjuntatoiminnon rooli perustuu erityisesti kansalliseen ja kansainväliseen viranomaisyhteistyöhön, joissa tullirikostorjunta tuottaa lisäarvoa nimenomaan ulkomaankauppaan ja logistiikkaan kohdistuvalla erityisosaamisella, rikostorjunnallisen puuttumisen kannalta optimaalisella sijoittumisella (maahantulo- ja maastalähtövaihe) sekä kansainvälisillä viranomaissuhteillaan.

Viranomaisyhteistyö on jatkuvasti tiivistynyt yhteiskunnan suojaamisen tehtäväalueella; uusi PTR-laki tulee entisestään lisäämään viranomaisyhteistyön merkitystä rikostorjunnassa. PTR-rikostiedustelu ja -analyysitoiminto on muodostunut pysyväksi rakenteeksi PTR-viranomaisten vakavan rikollisuuden torjunnassa. Tulli on osallistunut ja osallistuu jatkossakin aktiivisesti KRP:n johtamaan kohdevalintamenettelyyn, jonka tavoitteena on kohdistaa eri tutkivien yksikköjen operatiivisia toimia kulloinkin yhteiskunnan kannalta vaikuttavimmalla mahdollisella tavalla.

USA:han ja Eurooppaan kohdistuneet terrori-iskut johtivat tullialalla uusiin menettelyihin, joita valmisteltiin sekä WCO:n että EU:n piirissä. Yhteisössä on jo hyväksytty tullikoodeksin uudistus, joka sisältää vaatimuksen ennakoilmoittamisesta sekä yhteisöön saapuvista että yhteisöstä lähtevistä lasteista. Tähän liittyen syksyllä 2008 hyväksyttiin EU:n riskisääntöpäätös, joka säätelee yhteistä riskianalyysiä EU:n ulkorajoilla. Vuoden 2008 aikana EU:n Komissio jatkoi yhteistyötä USA:n CBP:n (Customs and Border Protection) kanssa tavoitteena kuljetusketjun turvallisuuden takaaminen käyttämällä yhteisiä riskisääntöjä, sertifiomalla AEO-toimijoita sekä tekemällä C-TPAT – yhteistyötä (Customs Trade Partnership Against Terrorism).

Vuoden 2008 aikana Tullissa jatkettiin vuonna 2007 aloitettua suunnitelmallista kehittämistyötä. riskienhallinnan alueella. Yhteisötasoista riskienhallintaa toteutetaan välittämällä riskitietoa jäsenmaiden ja komission välillä, sopimalla yhteisistä tarkastusten painopistealueista ja yhteisistä riskien arviointiperusteista, riskisäännöistä. Samoin jatkettiin jo aiemmin aloitettua RITA -projektia, jonka tavoitteena on määritellä ja tuottaa sähköinen riskianalyysi- ja tarkastusjärjestelmä. Tietoa tuotetaan ja analysoidaan kaikilla tasoilla uuden toimintamallin avulla ja tarkastukset pannaan täytäntöön joko sovitun tarkastussuunnitelman mukaisesti tai uuden riskienhallintajärjestelmän antamien toimeksiantojen pohjalta. Edelleen keväällä 2008 toteutettiin RISKI -projekti, jossa päätettiin valtakunnallisen riskianalyysikeskuksen perustamisesta sähköisten tullauskeskusten yhteyteen.

Laadunvarmistuksen sektorilla jatkettiin luvanvaraisia tullimenettelyjä ja yksinkertaistuksia koskevien laadunvarmistusmallien laatimista. Vuoden alussa tullipiireissä otettiin käyttöön passituksen valtuutetun lähettäjän laadunvarmistusmalli, joka yhdessä jo aiemmin käyttöön otettujen varastomallien kanssa tehostaa tavaran liikkumisen ja varastoinnin valvontaa. Tavaraliikenteen valvontaa on tehostettu lisäksi toteuttamalla tavaravirtoihin kohdistuvia tarkastusprojekteja. Itäliikenteen logistiikka (ILO) -projektissa pureuduttiin erityisesti itäliikenteen ongelmiin ja kehitettiin valvonnallisia toimintamalleja tavaravirtoihin kohdistuvien riskien hallitsemiseksi.

Liikkuvan tullivalvontamallin toteuttamiseksi tullipiireihin muodostettiin liikkuvia tullivalvontaryhmiä, joille hankittiin ja varustettiin aluksi 7 valvonta-autoa tarvittavilla valvontavälineillä. Maan laajuisesti liikkuvissa ryhmissä tulee toimimaan noin 300 henkilöä, jotka osaltaan varmistavat tavara-, liikenne- ja matkustajavalvonnan aukottoman valvontaketjun sekä tarvittaessa antavat tullipalveluita.

Nuijamaalla käynnistettiin tullivalvonnan ja rajatarkastuksen koulutus maaliskuussa 2009 aloitettavaa tehtävien tehokkaampaa yhteensovittamista koskevaa pilotointia varten. Pilotissa Tulli hoitaa raskaan liikenteen tullauksen lisäksi passintarkastuksen. Henkilöliikennekaistoilla tapahtuvat rajatarkastus- ja tullivalvontatehtävät hoidetaan Tullin ja Rajan yhteisen työryhmän toimesta. Pilotin jälkeen laitosten päälliköt sopivat jatkosta.

Suomessa on toteutettu tuoteväärennösten valvonnassa EU:n jäsenvaltioiden tullihallintojen yhteistä toimintasuunnitelmaa, jossa terveydelle ja turvallisuudelle vaarallisten tuoteväärennösten torjunta on priorisoitu korkealle. Erityisenä kasvavana ongelmana ovat olleet internetin kautta tilattavat väärennetyt lääkkeet. Pienehköinä postilähetyksinä saapuvia piraattilähetyksiä on vuosi vuodelta yhä enemmän.

Tullin elintarvike- ja kulutustavaravalvonnan valvontasuunnitelman painopiste oli sekä kansallisella että EU tasolla tehdyn riskiarvion perusteella ongelmallisiksi epäillyissä tuotteissa ja tuoteryhmissä. Kohdistettaessa valvontaa riskituotteisiin apuna käytetään EU:n nopeiden hälytysjärjestelmien (RASFF, RAPEX) kautta tulevia tietoja. Valvontasuunnitelmaan ja tulostavoitesopimukseen nähden tuoteturvallisuustutkimuksissa saavutettiin sekä määrälliset että laadulliset tavoitteet.

Tullirikostutkimuksiin liittyvien näytteiden määrä kasvoi lähes kolmanneksella. Eniten näytetyypeistä lisääntyivät erilaiset lääkevalmisteet ja erityisesti huumausainetta sisältävät valmisteet, ns. huumelääkkeet. Maataloustukiin liittyvien näytteiden määrä laski edelleen. Kokonaisuudessaan laboratorion yhteenlasketut näyte- ja tutkimusmäärät pysyivät samoina edellisvuoteen verrattuna.

1.2 TULLIN TOIMINNALLISET TULOSTAVOITTEET SEKÄ TUOTTAVUUDEN PARANTAMISTOIMET VUONNA 2008

Valtiovarainministeriön ja Tullin välisen vuoden 2008 tulossopimuksen jäsentely on erilainen kuin valtiokonttorin antaman toimintakertomuksen laatimista koskevan ohjeen Dnro 396/03/2008 mukainen jäsentely; eri tulosalueille asetettuja tavoitteita ei ole mielekästä pilkkoa valtiokonttorin ohjeen mukaisesti, koska kunkin tavoitteen saavuttamista luontevaa arvioida yhtenä kokonaisuutena yksittäisten tavoitteen saavuttamiseen tähtäävien toimenpiteiden sijasta. Sen vuoksi tulossopimuksessa asetettujen tavoitteiden toteumaraportointi on jäsennetty tulossopimuksen jäsentelyn mukaisesti. Tavoitteiden numeroinnissa on noudatettu tulossopimuksen alkuperäistä numerointia.

Tullin toiminnan vaikuttavuustavoitteet on johdettu Tullin visiosta, perustehtävistä ja strategioista. Verotukseen, ulkomaankauppaan ja yhteiskunnan suojaamiseen liittyviä perustehtäviään, strategioitaan sekä strategioista johdettuja tulostavoitteita toteuttaessaan Tulli edistää omalta osaltaan myös toiminnan yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteuttamista.

1.2.1 FISKAALINEN TEHTÄVÄALUE

TAVOITE	
Fiskaalisella tehtäväalueella tavoitteena on varmistaa, että Tullissa on korkeatasoinen ja palveluhenkinen verotustoimi, joka suorittaa kaikki verotustehtävänsä lainmukaisesti ja tehokkaasti, soveltaa sujuvia ja kaikille osapuolille kustannuksiltaan edullisia menettelyjä sekä varmistaa veronsaajien, verovelvollisten ja muiden asiakkaiden tasapuolisen kohtelun.	
Tavoite saavutettu: ☐ kokonaan ☒ osittain ☐ ei saavutettu	
Lisätiedot:	
Toimenpiteet ja seuranta	
Toiminnan tuloksellisuus	
Verotuksen tehokkuuden ja oikeellisuuden varmistamiseksi Tulli kehittää seuraavia verotuksen tietojärjestelmiä ja toimintaprosesseja:	
Toimenpide	Toteuma 2008
1. Muutoskomponentin ja korkojärjestelmän vaihe 1 (MUKO 1), autoverotusjärjestelmän vaihe 1.5 (MOVE 1.5) ja hintajärjestelmän vaihe 3 (MAHTI 3) otetaan tuotantoon kussakin projektissa vahvistetun projektisuunnitelman mukaisesti. Autoverotuksen internet-ilmoittamisen MOWEB-projektin valmistelua jatketaan laitostason suuntaviivojen mukaisesti.	Ensimmäiset versiot muutoskomponentista ja siihen liittyvistä autoverojärjestelmän muutoksista valmistuivat vuonna 2008, mutta niitä ei viety tuotantoon. Testausta ja virheiden korjausta jatketaan vuoden 2009 puolella. Autoverotuksen vaihe 1.5 (MOVE 1.5) on otettu tuotantoon suunnitellusti. MOWEB-projektia ei käynnistetty mutta laitostasolla on luotu yhteiskäyttöisiä valmiuksia web-ilmoittamiselle.
2. Markkina-arvoryhmän MARVO-SAS – palvelinratkaisu otetaan käyttöön keväällä 2008 siten, että arvonmäärityksen ruuhkatilanteissa voidaan hyödyntää tullipiirien autoverotuksen resursseja.	MARVO-SAS -palvelin on otettu käyttöön 24.4.2008 muuten paitsi tietojen tilastoihin siirron osalta.
3. Jatketaan Suomen kansallisen valmisteverovelvollisten tietokannan (FINSEED-rekisterin) ja väliaikaisesti valmisteverottomien tuotteiden	FINSEED:n käyttöön-ottoaikataulu siirtyi vuoden 2008 aikana useaan otteeseen komission määrittelyistä löytyneiden virheiden vuoksi: Järjestelmä otettiin tuotantoon 30.1.2009 EU-

siirtojärjestelmän (EMCS-järjestelmän) toteutusta (FINSEED-rekisteri otetaan käyttöön komission uuden suunnitelman mukaan syyskuussa 2008 ja EMCS I-vaihe 1.4.2009 ja II-vaihe 1.12.2010).	laajuisesti. EMCS-järjestelmän toteutus jatkuu. EMCS I-vaiheen komission vahvistama uusi käyttöönotto-aikataulu on 1.4.2010 – 31.12.2010. Toisen vaiheen komissio ehdottaa otettavaksi käyttöön ilman siirtymäaikaa 1.1.2012.
4. Sähköistä veroilmoittamista ja oma-aloitteista maksamista koskeva VALKO-hanke käynnistetään ja tehdään ensimmäisen vaiheen vaatimat määrittelyt sekä valmistellaan sen kilpailutusta.	VALKO-hankkeen ensimmäiseksi tavoitteeksi asetetun VEIVI verotusjärjestelmän ja siihen liittyvien sähköisen veroilmoittamisen toimintojen suunnittelu ja toteutus aloitettiin vuoden 2008 alussa VEIVI määrittely- ja kilpailutusprojektilla.
Palvelukyky ja laatu	
5. Käytettyjen ajoneuvojen veroilmoitusten käsittelyaikojen mediaani on 9 pv ja keskiarvo 20 pv (vuoden 2007 tavoitteet olivat 5 pv ja 15 pv).	Käytettyjen ajoneuvojen veroilmoitusten käsittelyaikojen mediaani oli vuonna 2008 15 pv ja keskiarvo 24 pv.
6. Kaikki 31.12.2007 vireillä olleet (17.800 kpl) autoverotusta koskevat muutoksenhakuvaatimukset saadaan käsiteltyä 30.6.2009 mennessä.	Tulostavoitteen toteutuminen edellyttää Tullilta tehostettuja toimenpiteitä. Toteutuma raportoidaan 30.6.2009 jälkeen.
Taloudellisuus ja tuottavuus	
7. Autoverotuksen ja valmisteverotuksen tuottavuus säilytetään nykytasolla siten, että autoverotuksen kustannustehokkuus (henkilöstömenot/verotuotto) on alle 0,32% ja valmisteverotuksen alle 0,1%.	Autoverotuksen kustannustehokkuus per tehty suorite säilyi ennallaan. Verotuotosta laskettu tehokkuus oli 0,49 %. Muutoksenhakuruuhkan purkamiseen (toimenpide 6 edellä) tehdyt resurssipanostukset kasvattivat henkilöstökustannuksia. Autoveron ympäristöohjaus alensi autojen päästötasoa ja vähensi verokertymää. Valmisteverotuksen verotuotosta laskettu kustannustehokkuus oli 0,1 %.

1.2.2 ULKOMAANKAUPAN SUJUVUUDEN TEHTÄVÄALUE

TAVOITE	
Tulli on ulkomaankaupan edistäjä, joka turvaa yritysten ulkomaankaupan sujuvuutta kumppanuteen perustuvalla asiakasyhteistyöllä ja laadunvarmistusmalleilla sekä tukeutumalla sähköiseen tiedonsiirtoon logististen toimitusketjujen hallinnassa.	
Tavoite saavutettu: ☐ kokonaan ☒ osittain ☐ ei saavutettu	
Lisätiedot:	
Toimenpiteet ja seuranta	
Toiminnan tuloksellisuus	
Toimenpide	Toteuma 2008
8. Valmistellaan riskienhallinta- ja kontrollijärjestelmä (RITA) hyväksyttävien projektisuunnitelmien mukaisesti ensimmäisen osan osalta siten, että se on otettavissa käyttöön viimeistään 1.7.2009.	RITA Riskienhallinta- ja tarkastusjärjestelmän kehittäminen on edennyt suunnilleen aikataulujen mukaisesti. Toimintoja on jouduttu priorisoimaan, jotta EU-velvoitteet voitaisiin täyttää 1.7.2009.
9. Kumppanuusasiakkuuksia (2007: 17 kpl) laajennetaan uusiin yrityksiin, joiden	Vuoden 2008 aikana saatiin päätökseen neljä kumppanuusohjelmaa. Tullilla on nyt 21

<p>asiointi koskee erityisesti tullimenettelyjä.</p>	<p>kumppanuusasiakasta.</p>
<p>10. Avainasiakkaiden menettelykohtaiset laadunvarmistusmallit otetaan käyttöön.</p>	<p>Passituksen valtuutetun lähettäjän laadunvarmistusmallin soveltaminen alkoi tullipiireissä. Malli tukee tavaran liikkuvuuden ja varastoinnin kontrollointia. Tuonnin kotitullauksen, sisäisen jalostuksen sekä passituksen valtuutetun vastaanottajan ja yleisvakuuden laadunvarmistusmallien viimeistelyä jatkettiin ja näistä tuonnin kotitullauksen laadunvarmistusmalli valmistui käyttöön otettavaksi.</p> <p>Tavara- ja varastotarkastuksia tekeväälle henkilöstölle järjestettiin koulutusta, millä on tuettu erityisesti varastotoimintaan ja passitukseen kohdistuvan fyysisen tarkastustoiminnan toteuttamista.</p>
<p>11. Valtuutetun taloudellisen toimijan (AEO) toimintamalli käynnistetään ja AEO-statukset myönnetään määräaikojen puitteissa.</p>	<p>AEO-prosessi otettiin käyttöön onnistuneesti seuraavilta osin: hakemusten vastaanotto, hakijoiden arviointi ja todistusten myöntäminen. Arvioinnit pystytään viemään läpi selvästi alle lakisääteisten määräaikojen. Todistuksia on myönnetty kolme kappaletta.</p>
<p>Palvelukyky ja laatu</p>	
<p>12. Tullipalvelujen tuotteistamiseen kehitetään yhteinen tapa toimia, asiakasryhmittäinen palvelurakenne sekä niiden toteuttamisorganisaatio.</p>	<p>Tullipalvelujen tuotteistamiseen määriteltiin yhdenmukainen Tullin palvelukonsepti sekä palvelujen kuvaamisohje, joita sovellettiin Tullin lupapalveluiden ja yksinkertaistuksien luokittelussa ja kuvaamisessa. Palvelukuvauksia tuotettiin Tullin sähköisistä asiointipalveluista, saapumisen ja poistumisen logistisista ketjuista sekä tukipalveluista. Palvelujen asiakaslähtöisen tarjonnan edistämiseksi toteutettiin syksyllä 2008 valtakunnallinen asiakastarvekysely sekä sisäinen kehittämistarvekysely. Kyselyjen tulokset raportoitiin Tullin asiakasstrategian jalkautus - loppuraportissa, joka sisälsi palvelutarjonnan ja asiakashallinnan nykytilakuvauksen, kehittämistarpeita ja toimenpidesuosituksia sekä palveluorganisaatioselvityksen.</p>
<p>13. Asiakkaiden odotusaika Tullin palvelupisteissä on enintään 15 minuuttia.</p>	<p>Asiakkaiden odotusaika Tullin palvelupisteissä on pääosin (arvio 80 %) pysynyt alle 15 minuutissa. Kotkassa TIR-Carnet'ien avaaminen on pitkittänyt odotusaikaa sen ollen keskimäärin 35 minuuttia. Seuranta on perustunut vuoronumerojärjestelmään niissä toimipaikoissa, joissa sellainen on, ja muissa toimipaikoissa asiakasvastaavien toimittamiin raportteihin.</p>
<p>14. Sähköisten palveluiden vastausaika on enintään 1 tunti.</p>	<p>Tullauskeskuksissa seurataan jatkuvasti yhden tunnin käsittelyajan toteutumista. Alkuvuoden aikana 98 %:a ilmoituksista on käsitelty tunnin määräajassa. Ylitykset ovat ajoittuneet lomakausille, kysyntähuippuihin sekä laajempien koulutustilaisuuksien aikoihin.</p>

Taloudellisuus ja tuottavuus	
15. Sähköisten ilmoitusten keskittäminen saatetaan loppuun vientitullausten osalta, TIR Carnet'n osalta selvitetään ajalliset ja toimipaikkakohtaiset palvelutarpeet.	Viennin keskittämisen resursointitarve ja osaamisprofiilit on selvitetty, työtilat ja välineet ovat olemassa ja rekrytoinnit on tehty. TIR Carnet'n osalta vilkkaimpien satamien tullitoimipaikoissa on selvitetty ajalliset palvelutarpeet.
16. Vanhan vientitullausjärjestelmän korvaava järjestelmä ELEX:in 2. versio otetaan käyttöön 2008. Uuden vientitullausjärjestelmän on arvioitu vähentävän 40 htv:tä vuonna 2011.	Sähköisen asioinnin mahdollistava vientitullausjärjestelmän versio 2 otettiin käyttöön marraskuun 2008 alkupuolella. Sähköisen ilmoittamisen käyttöaste ennen sen muuttumista pakolliseksi 1.7.2009 riippuu asiakkaiden halukkuudesta käyttää uutta palvelua.

1.2.3 YHTEISKUNNAN SUOJAAMISEN TEHTÄVÄALUE

TAVOITE																												
Tulli torjuu kansallista ja kansainvälistä rikollisuutta sekä tavaroiden laitonta maahantuontia, maastavientiä ja kauttakuljetusta sekä suojelee kuluttajia valvomalla tavaroiden säännöstenmukaisuutta. Tulli panee osaltaan täytäntöön hallituksen sisäisen turvallisuuden ohjelmaa. Laajentunut sisämarkkina-alue huomioiden varmistetaan kaikissa olosuhteissa kattava tiedonhankinta Suomeen liittyvästä ulkomaanliikenteestä ja rikollisuudesta sekä tämän tiedon hallinta tehokkaan ja tuloksekkaan valvonnan ja tullirikostorjunnan toteuttamiseksi. Toteutetaan aktiivista, kansainvälistä tulliyhteistyötä EU-jäsenvaltioiden ja erityisesti Venäjän kanssa, myös toisiin EU-maihin kohdistuvan rikollisuuden torjumiseksi.																												
Tavoite saavutettu: ☒ kokonaan ☐ osittain ☐ ei saavutettu																												
Lisätiedot:																												
Toimenpiteet ja seuranta																												
Toiminnan tuloksellisuus																												
Toimenpide	Toteuma 2008																											
17. Tullin paljastamien rikosten lukumäärän arvioidaan olevan vähintään 4500.	Tulli paljasti vuoden 2008 aikana 5 590 rikosta, mikä oli 20,2 % enemmän kuin vuonna 2007. Kasvu johtui erityisesti pienten huume- ja lääkerikosten voimakkaasta kasvusta sekä paljastettujen liikenne rikosten määrän kasvusta.																											
18. Tullin paljastamien rikosten selvittämistaso on vähintään 92% (2003 – 2007 keskiarvo).	Tullin paljastamien rikosten selvittämistaso vuonna 2008 oli 92,5 % (selvitettyjä rikoksia 5 171).																											
19. Elintarvike- ja kulutustavaraerien tarkastuksissa osuvuus on vähintään 2006 – 2007 tasolla (2007: osuvuus 18 %).	Näytteenoton osuvuus (hylätyt ja huomautukset) oli keskimäärin 22,3 %.																											
20. Tarkastusten määrä ja vaikuttavuus ovat sisäisen turvallisuuden ohjelman mukaisia.	Suoriteluvut ovat alla olevassa taulukossa:																											
	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>suorite kpl</th> <th>tulos kpl</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ajoneuvotarkastukset</td> <td>14 830</td> <td>3 946</td> </tr> <tr> <td>Kaistatarkastukset</td> <td>152 900</td> <td>10 086</td> </tr> <tr> <td>Matkustajatarkastukset ei-EU</td> <td>96 677</td> <td>7 527</td> </tr> <tr> <td>Matkustajatarkastukset EU</td> <td>9 546</td> <td>699</td> </tr> <tr> <td>Käännetyt henkilöt</td> <td></td> <td>384</td> </tr> <tr> <td>Rajatarkastukset</td> <td>13 872</td> <td>70</td> </tr> <tr> <td>Liikennekuntoisuustarkastukset</td> <td>183 505</td> <td>6 664</td> </tr> <tr> <td>Takaisinkäännetyt</td> <td></td> <td>930</td> </tr> </tbody> </table>		suorite kpl	tulos kpl	Ajoneuvotarkastukset	14 830	3 946	Kaistatarkastukset	152 900	10 086	Matkustajatarkastukset ei-EU	96 677	7 527	Matkustajatarkastukset EU	9 546	699	Käännetyt henkilöt		384	Rajatarkastukset	13 872	70	Liikennekuntoisuustarkastukset	183 505	6 664	Takaisinkäännetyt		930
	suorite kpl	tulos kpl																										
Ajoneuvotarkastukset	14 830	3 946																										
Kaistatarkastukset	152 900	10 086																										
Matkustajatarkastukset ei-EU	96 677	7 527																										
Matkustajatarkastukset EU	9 546	699																										
Käännetyt henkilöt		384																										
Rajatarkastukset	13 872	70																										
Liikennekuntoisuustarkastukset	183 505	6 664																										
Takaisinkäännetyt		930																										

	ajoneuvot		
	Sinetöintikuntoisuustarkastukset	250 513	1 825
	ADR/VAK-tarkastukset	789	159
	Massojen/mittojen tarkastukset	10 657	392
	ISPS-tarkastukset	960	28
	Lastiyksikkötarkastukset	47 935	1 047
	Säteilyvalvontatarkastukset	5 150 903	16
	Huumekoiratarkastukset	29 239	412
	Läpivalaistut, tyhjät yksiköt	13 405	457
	Läpivalaistut, lastatut yksiköt	15 563	572
	<ul style="list-style-type: none"> • Liikenneturvallisuutta edistäviä ajoneuvo-, lastiyksikkö-, kaista- ja kuntoisuustarkastuksia suoritettiin kaikkiaan 399 170 kpl, joista tuloksellisia oli 21 743 kpl. Keskimääräinen osumatarkkuus oli 5,5 % ja suurin 27 %:n osuvuus oli ajoneuvotarkastuksissa. Venäjälle käännytettiin takaisin 930 ajoneuvoa johtuen lähinnä puutteista teknisessä kunnossa ja virheellisestä kuormauksesta. • Vaarallisten aineiden (ADR) kuljetuksien tarkastukset vähenivät hieman verrattuna edelliseen vuoteen verrattuna, mutta edelleen huomautettavaa oli 20 %:ssa kuljetuksista. • Läpivalaisumäärät ovat nousseet edelliseen vuoteen verrattuna, mikä johtuu lähinnä uudesta suuryksikköjen läpivalaisulaitteesta Helsingin Länsisatamassa ja muiden liikkuvien yksikköjen toiminnan tehostumisesta. • Saapuvaan liikenteeseen kohdistettujen säteilyvalvontatarkastusten lukumäärä kasvoi johtuen tilastointitavan muutoksesta: Nyt tilastoidaan kaikki automaattisten säteilyporttien kautta saapunut liikenne. • LIPRE-hälytysten määrä kasvoi johtuen järjestelmän laajentumisesta ja PTR-viranomaisten järjestelmään aikaisempaa enemmän tallentamista tarkastettavista kohteista. • Rajatarkastusten (passintarkastusten) määrä laski johtuen rahtialusliikenteen vähenemisestä vuoden loppupuoliskolla. • Verotuksen turvaamiseksi ja tuonti- ja vientirajoitusten valvomiseksi suoritettiin yhteensä 356 736 kpl sinetöintikuntoisuustarkastuksia, matkustajatarkastuksia EU- sekä ei EU-matkustajiin, joista 10 051 tapausta eli noin 3 % johti jatkoselvitykseen. 		
21. Kehitetään liikkuvan tullivalvonnan toimintamalli.	Liikkuvia tullivalvontaryhmiä on toiminnassa seuraavasti: Eteläisessä tullipiirissä kuusi; Läntisessä tullipiirissä neljä; Pohjoisessa tullipiirissä viisi;		

	Itäisessä tullipiirissä yksi sekä Ahvenanmaan tullipiirissä yksi liikkuva ryhmä. Liikkuville ryhmille toimitettiin vuoden 2008 lopulla 7 ajanmukaista partioautoa Poliisin Tekniikkakeskukselta.
Palvelukyky ja laatu	
22. Laajennetaan etukäteistiedon saamista sähköisesti rajan ylittävstä liikenteestä mahdollisimman kattavasti ulkomaan tavara- ja henkilöliikenteen toimijoihin.	Vuonna 2008 tullin ja liike-elämän välisen MOU – yhteistyön painopiste oli yhteistyön syventämisessä ja sen laadun parantamisessa. Tulli teki vuoden 2008 aikana lisäksi seitsemän uutta yhteistyösopimusta yksityisen sektorin toimijoiden kanssa. Rajat ylittävän liikenteen tunnistusta laajennettiin kattamaan kaikki maarajat. Satamaliikenteen tunnistamiseen tähtäävät toimenpiteet käynnistettiin vuoden 2008 aikana.
Taloudellisuus ja tuottavuus	
23. Tullin takaisin saama rikoshyödyn arvioidaan olevan vähintään 4 miljoonaa euroa (2003 – 2007 keskiarvo).	Tullin takaisin saama rikoshyöty vuonna 2008 oli 5,34 miljoonaa euroa.

1.2.4 TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS

1.2.4.1 KESKEISIMMÄT VOLYYMIT

Liikennemäärät:	2006	2007	2008	Muutos
Ulkomailta saapuneet matkustajat:				2008/2007
- Alusliikenne	8 168 796	8 011 217	8 322 662	3,9 %
- Lentoliikenne	5 220 747	5 763 717	6 030 720	4,6 %
- Juna- ja maantieliikenne	10 756 591	10 073 974	9 577 996	-4,9 %
Ulkomailta saapuneet laivat	32 371	31 750	30 126	-5,1 %
Ulkomailta saapuneet lentokoneet	68 072	69 522	73 332	5,5 %
Ulkomailta saapuneet kuormatut kuorma-autot, kontit ja perävaunut	1 041 811	1 216 917	1 136 800	-6,6 %
Tuonti (1000 tonnia)	68 446	64 371	68 944	7,1 %
Vienti (1000 tonnia)	43 593	44 333	42 286	-4,6 %
Tullin kantamat verot: (Luvut tuhatta euroa)				
Tullilaitoksen veronkanto yhteensä	10 364 271	10 581 410	10 752 258	1,6 %
Tuonnin perusteella kannettavat verot	4 055 989	4 304 990	4 368 084	1,5 %
Autovero	1 297 782	1 209 830	1 009 612	-16,5 %
Valmisteverot	4 628 487	4 652 394	4 962 536	6,7 %
Muut verot ja maksut ja sekalaiset tulot	191 104	203 883	197 783	-3,0 %
Muille viranomaisille tilitettävä kanto	61 695	61 111	60 419	-1,1 %
EU:lle tilitettävät omat varat netto	129 214	149 204	153 825	3,1 %
Tulliselvitys ja verotus:				
Kolmansien maiden tuontitullaukset	535 096	567 211	610 568	7,6 %
Kolmansien maiden vientitullaukset	673 418	692 763	672 399	-2,9 %
Sisäkaupan tuonti-ilmoitukset	352 026	372 162	351 928	-5,4 %
Sisäkaupan vienti-ilmoitukset	160 136	150 244	127 853	-14,9 %

Autoverotuspäätökset:				
- Uudet ajoneuvot	178 808	159 745	170 546	6,8 %
- Käytetyt ajoneuvot	38 889	33 654	33 885	0,7 %
Valmisteverotuspäätökset	19 597	20 339	24 198	19,0 %
Passitukset aloitetut/päätetyt	1 107 739	1 178 819	1 303 209	10,6 %
- joista aloitettujen TIR-carnet osuus	278 400	342 263	367 491	7,4 %
Yhteiskunnan suojaaminen:				
Tietoon tulleet rikokset	4 970	4 652	5 590	20,2 %
Selvitetyt rikokset	4 350	4 334	5 171	19,3 %
Selvitysprosentti %	87,5 %	93,2 %	92,5 %	-0,7 %
Laboratoriotutkimukset	14 217	13 376	14 134	5,7 %

1.2.4.2 TALOUDELLISUUS JA TUOTTAVUUS

Tullin tuottavuus- ja taloudellisuuskehitys on laskettu perustuen Tullin toteutuneisiin HTV- ja suoritemääriin sekä menoihin.

Tuottavuuslaskelma perustuu keskeisimpiin suoritteisiin verotuksen, ulkomaankaupan sujuvuuden ja yhteiskunnan suojaamisen osa-alueilla. Näitä suoritteita on painotettu niiden vaatiman työajan suhteessa, jotta niistä on saatu vertailukelpoisia. Tuottavuusindeksi on laskettu jakamalla vuosittaiset painotetut suoritemäärät HTV-kertymällä (suurempi indeksiluku on parempi) ja taloudellisuusindeksi jakamalla vuotuiset menot painotetuilla suoritemäärillä (pienempi indeksiluku on parempi). Vertailuvuosi on 2007. Tuottavuus- ja taloudellisuusindeksit on esitetty laitostasolla erittelemättä niitä tehtäväalueittain, mikä johtuu erityisesti organisaatiomuutosten aiheuttamista virhelähteistä tehtäväalueittaisissa HTV-kertymissä, minkä vuoksi tehtäväalueittaiset indeksit olisivat olleet varsin epävarmoja.

Alla olevassa taulukossa on esitetty vuosien 2006 – 2008 toteuma ja vuoden 2008 tulossopimuksessa osoitetut tavoiteindeksit. Tuottavuuskehitys ylitti hieman asetetun 5 %:n kasvutavoitteen; suurin selittävä tekijä on budjetoitua pienempi menokehitys ja loppuvuonna alkaneesta taantumasta huolimatta hieman ennakoitua suurempi suoritemäärä. Taloudellisuusindeksi puolestaan heikkeni odotettua vähemmän, mikä myös johtui pääasiassa ennakoitua pienemmästä menokehityksestä.

	2006	2007	2008 Toteuma	Tulossopimus VM/TH 2008
Menoindeksi	99,43	100,00	112,74	117,7
HTV-indeksi	100,31	100,00	99,32	99,3
Painotettu suoriteindeksi	93,32	100,00	105,35	104,0
Tuottavuusindeksi	93,03	100,00	106,07	105,0
Taloudellisuusindeksi	100,12	100,00	107,02	113,2

1.2.4.3 MAKSULLISEN PALVELUTOIMINNAN KANNATTAVUUS

MAKSULLISTEN SUORITTEIDEN KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMA

	TP2006	TP2007	TP2008
JULKISOIKEUDELLISET SUORITTEET			
TUOTOT	4 028 889	3 727 013	3 869 830
KUSTANNUKSET			
ERILLISKUSTANNUKSET			
- Aineet ja tarvikkeet ja tavarat	83 177	109 121	110 347
- Henkilöstökustannukset	2 154 133	2 010 389	2 242 957
- Vuokrat	191 766	193 277	214 306
- Palvelujen ostot	168 229	233 944	218 593
- Muut kulut	318 671	340 183	353 356
Erilliskustannukset yhteensä	2 915 976	2 886 915	3 139 560
KÄYTTÖJÄÄMÄ	1 112 913	840 098	730 271
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista:			
- Tukitoimintojen kustannukset	943 451	1 095 896	1 242 817
- Poistot	208 929	223 583	255 135
- Korot	17 336	23 498	26 898
Osuus yhteiskustannuksista	1 169 716	1 342 977	1 524 849
KOKONAISKUSTANNUKSET	4 085 692	4 229 891	4 672 169
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / (ALIJÄÄMÄ)	-56 803	-502 878	-802 339
Kate (ylijäämä/alijäämä) tuloista %	-1,4%	-13,5%	-20,7%
LIIKETALOUDELLISET SUORITTEET	TP 2006	TP 2007	TP 2008
TUOTOT	717 273	620 117	780 685
KUSTANNUKSET			
ERILLISKUSTANNUKSET			
- Aineet ja tarvikkeet ja tavarat	30 599	27 729	31 400
- Henkilöstökustannukset	254 503	164 383	235 066
- Vuokrat	51 833	33 347	45 584
- Palvelujen ostot	69 590	53 936	87 712
- Muut erilliskustannukset	31 051	118 453	150 831
Erilliskustannukset yhteensä	437 577	397 849	550 593
KÄYTTÖJÄÄMÄ	279 696	222 268	230 092
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista:			
- Tukitoimintojen kustannukset	169 889	137 594	181 210
- Poistot	64 311	42 047	33 200
- Korot	5 431	4 285	3 500
Osuus yhteiskustannuksista	239 631	183 926	217 910
KOKONAISKUSTANNUKSET	677 208	581 774	768 502
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / (ALIJÄÄMÄ)	40 065	38 342	12 183
Kate (ylijäämä/alijäämä) tuloista %	5,6%	6,2%	1,6%
MAKSULLISET SUORITTEET YHTEENSÄ	TP 2006	TP 2007	TP 2008
TUOTOT	4 746 162	4 347 130	4 650 515
KUSTANNUKSET			
ERILLISKUSTANNUKSET			
- Aineet ja tarvikkeet ja tavarat	113 776	136 850	141 747
- Henkilöstökustannukset	2 408 636	2 174 772	2 478 023
- Vuokrat	243 599	226 625	259 890
- Palvelujen ostot	237 819	287 880	306 304
- Muut erilliskustannukset	349 722	458 636	504 187
Erilliskustannukset yhteensä	3 353 553	3 284 763	3 690 152
KÄYTTÖJÄÄMÄ	1 392 609	1 062 366	960 363
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista:			
- Tukitoimintojen kustannukset	1 113 340	1 233 490	1 424 027
- Poistot	273 240	265 629	288 335
- Korot	22 767	27 783	30 398
Osuus yhteiskustannuksista	1 409 347	1 526 902	1 742 759
KOKONAISKUSTANNUKSET	4 762 900	4 811 666	5 440 671
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / (ALIJÄÄMÄ)	-16 738	-464 536	-790 156
Kate (ylijäämä/alijäämä) tuloista %	-0,4%	-10,7%	-17,0%

Maksullisten suoritteiden myynnin alikatteellisuus oli 17 % vuonna 2008. Liiketaloudellisten suoritteiden kate oli 1,6 % kun taas julkisoikeudellisten suoritteiden alikate oli 20,7 %.

Tullilaitoksen maksuasetuksen suoritehintoja tarkistettiin vuoden 2007 alusta ja maksupäätös oli voimassa vuoden 2008 loppuun.

Omakustannushinnoittelusta poikkeavat julkisoikeudelliset suoritteet

Maatalous- ja elintarviketuotteiden viejien kilpailukyky on pohjoisten olosuhteiden takia heikompi Suomessa kuin muissa EU-jäsenvaltioissa. Vientitukea hakeville toimijoille omakustannushintainen suoritmaksu on niin korkea, että se muodostaa vaikeiden olosuhteiden ohella lisäesteen tuetulle viennille vähäisten tuotemäärien kohdalla etenkin kun kaikissa jäsenvaltioissa ei peritä lainkaan vastaavaa suoritmaksua, joten Tullihallitus pitää suomalaisten maataloustuottajien kilpailukyvyyn vuoksi järkevänä hinnoitella suoritteet noin puoleen niiden omakustannushinnasta.

Suorite: 5. Emotr-vienti	Omakustannus	Peritty hinta	Alikate	Alikate %	Myynti kpl	Alikate yhteensä
5.1 Yleisenä virka-aikana, ilmoituskohtaisesti	36,91	15,00	21,91	59,4	1 758	38 517,78
5.3 Lauantaisin ja sunnuntaisin	55,13	25,00	30,13	54,6	2 375	71 558,75

Ennakkoratkaisujen omakustannushintaa alhaisemman veloitushinnan perusteena on toisaalta se, että on tullilaitoksen ja samalla Suomen valtion edun mukaista pyrkiä edistämään ennakkoratkaisujen pyytämistä epäselvissä tapauksissa. Tällä tavoin voidaan välttää resursseja kuluttavaa jälkikäteen tapahtuvaa selvitystyötä, jälkikantoja ja mahdollisesti myös oikeuskäsittelyjä, joista aiheutuu kustannuksia sekä valtiolle että asiakkaalle. Toisaalta kyse on myös siitä, mitä asiakkailta voidaan kohtuudella veloittaa heidän pyrkimyksistään hakea ennakolta ratkaisua verotusta koskevaan ongelmaansa.

Suorite: II Tullihallituksen päätökset	Omakustannus	Peritty hinta	Alikate	Alikate %	Myynti kpl	Alikate yhteensä
1. Ennakkoratkaisut						
1.1.2 Ennakkoratkaisu, ei vaadi laboratorion tutkimusta	638,79	350,00	288,79	54,8 %	3	866,37
1.2.1 Muu ennakkoratkaisu, kun kysymys on kaupallisesta toiminnasta	650,27	350,00	300,27	53,8 %	34	10 209,18
1.2.2 Kun hakijana on yksityinen henkilö, eikä kysymys ole kaupallisesta toiminnasta	650,27	110,00	540,27	83,1 %	320	172 886,40

Rekisteröintiä ja verotusta koskevien päätöksien omakustannushintaa alhaisemman veloitushinnan perusteena on ennen kaikkea se, että on tullilaitoksen, asiakkaan ja koko yhteiskunnan edun mukaista pyrkiä edistämään asiakkaiden hakeutumista rekisteröidyiksi asiakkaiksi, jos heillä on sellaista säännöllistä toimintaa, jossa rekisteröityminen edesauttaa sujuvaa toimintojen hoitamista. Lisäksi autoverotuksen kohdalla erityisperusteena on suoritteeseen mukaan luettu EDI-yhteyksien rakentaminen: EDI-verotuksen ollessa toiminnassa tullilaitoksen verotuksen työmäärä pienenee murtoosaan verrattuna manuaaliseen verottamiseen, joten autoverotuksessa asiakkaiden rekisteröitymisen tuomat kustannussäästöt ovat erityisen suuret. Tällä hetkellä suuret ajoneuvojen maahantuojat ovat kaikki rekisteröityjä autoveroasiakkaita.

Suorite: II Tullihallituksen päätökset 2. Rekisteröintiä ja verotusta koskevat päätökset	Omakustannus	Peritty hinta	Alikate	Alikate %	Myynti kpl	Alikate yhteensä
2.1.1 Tavanomaisen rekisteröidyn asiakkaan päätös	937,15	670,00	267,15	28,5	103	27 516,45
2.1.2 Päätös, jossa vakuusluokka on F	439,89	310,00	129,89	29,5	15	1 948,35
2.2.1 Rekisteröidyksi autoverovelvolliseksi hyväksymistä koskeva päätös	3 976,07	1 300,00	2 676,07	67,3	12	32 112,84

1.2.4.4 TUOTTAVUUSTOIMENPITEET TUKITOIMINNOISSA

TAVOITE	
Tullilaitos osallistuu valtiovarainministeriön hallinnonalan tuottavuusohjelmaan sovittujen linjausten mukaisesti. Tavoitteena on tehostaa toimintaa prosesseja ja tietoteknisiä järjestelmiä kehittämällä.	
Tavoite saavutettu: ☐ kokonaan ☒ osittain ☐ ei saavutettu	
Lisätiedot:	
Toimenpiteet ja seuranta	
Toimenpide	Toteuma 2008
24. Käytetty HTV-määrä vuonna 2008 on enintään tuottavuusohjelman mukainen 2 585 HTV (sisältää autoverotuksen neuvontaan lisätyt 2 htv).	Toteutunut HTV-määrä vuonna 2008 oli 2.557,2 mukaan lukien varallaolo ja ylityöt; ilman varallaoloa ja ylityitä HTV-määrä oli 2.529,4.
25. Työvuorosuunnittelussa ja -seurannassa sekä työaika- ja suoritustietojen käsittelyssä tehostetaan henkilöressurssien käyttöä ottamalla käyttöön uusi työaikajärjestelmä vuonna 2008.	Tiima-järjestelmä otettiin työaika- ja suoriteseurannan osalta käyttöön jaksotetusti vuoden 2008 aikana. Työvuorosuunnittelun käyttöönotto siirtyi seuraavalle vuodelle.
26. Hankinnan prosessikustannuksia pienennetään ja volyymietuja hyödynnetään laitostasolla hyödyntämällä hankinnoissa Hanselin kilpailutuksia ja poliisin tekniikkakeskuksen palveluita.	Hankinnoissa on hyödynnetty Hanselin kilpailutuksia silloin kun se on mahdollista. Poliisin tekniikkakeskuksen palveluita hyödynnetään siinä mitassa kuin se pystyy tarjoamaan palveluitaan. Hankintoja Hanselistä tehtiin noin 6,6 miljoonan euron edestä, mikä on suunnilleen vuoden 2007 tasoa. Hankintoja Poliisin tekniikkakeskuksesta tehtiin noin 544.000 euron edestä; hankinnoista valtaosa noin 430.000 muodostui 7:stä liikkuville ryhmille hankitusta partioautosta.
27. Tullin tietojärjestelmiä kehitetään siten, että lainsäädännön velvoitteet täytetään ja toiminnan prosesseja on mahdollista tehostaa.	Tietojärjestelmäkehitys on pääsääntöisesti sujunut suunnitellusti. Lainsäädännöstä johtuen pääpaino järjestelmäkehityksessä on vuonna 2008 ollut ennakoilmoittamisen ja turva- ja riskitietojen järjestelmissä. Tuottavuutta edistäviä uusia järjestelmiä ovat vientitullausjärjestelmä ELEX sekä välillisesti Tiima työaikajärjestelmä.

1.3 HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA

TAVOITE	
Henkilöstöpoliittisina tavoitteina on parantaa Tullin työnantajakuva ja kilpailukykyä työnantajana, mitoittaa henkilöresurssit ennakoivasti ja suunnitelmallisesti oikein palvelujen kysynnän ja valvonnallisten tarpeiden mukaisesti tuottavuusohjelman puitteissa sekä muuttaa esimiestyötä luottamukseen perustuvaa vuorovaikutusta, yhteistyötaitoja ja ihmissuhdetaitoja korostavaksi.	
Tavoite saavutettu: ☒ kokonaan ☐ osittain ☐ ei saavutettu	
Lisätiedot:	
Toimenpiteet ja seuranta	
Toiminnan tuloksellisuus	
Toimenpide	Toteuma 2008
28. Ulkopuolisiin henkilöstörekryointeihin on pyydetty lupa Tullihallituksesta.	Tullihallituksen lupa on vaadittu ulkopuolisiin rekryointeihin. Tuottavuusohjelman toteutus etenee suunnitelmien mukaisesti.
29. Palkkausjärjestelmää kehitetään ottaen huomioon toimenkuvien mahdolliset muutokset.	Palkkausjärjestelmän palkkakäyrään on tehty tarkistuksia ja lisäksi 19.12.2008 solmittiin neuvottelutulos paikalliserän ja kehittämiserän, yhteensä 1,7 % kohdentamisesta kokonaan henkilökohtaiseen suoritusosaan.
30. Esimiesten henkilöjohtamistaitoja parannetaan suunnitelmallisella valmennuksella ja tehtäväkierrolla erityisesti muutostilanteissa.	Tullin oma 3x2 päivän mittainen esimiesvalmennus järjestettiin touko-syyskuussa. Valmennukseen osallistui 20 uutta esimiestä. Tullille räätälöidyt Johtamisen erikoisammattitutkintoryhmät (JET) käynnistyivät huhti- ja syyskuussa. Ohjelmassa on mukana 67 henkilöä.
31. Varmistetaan, että Tullilla on osaava henkilöstö sekä perus- että erityistehtävissä.	Tullin kaikkiaan 2,5 vuoden mittaisen ammatillisen peruskoulutuksen (APK) piirissä oli vuoden 2008 aikana runsaat 300 henkilöä. APK-opintonsa sai vuoden aikana päätökseen 68 opiskelijaa. Tullin laajassa koulutusohjelmassa oli vuoden aikana runsaat 500 jatkokoulutustilaisuutta. Koulutettavapäiviä oli vuoden aikana noin 20 000 eli keskimäärin 8 koulutuspäivää työntekijää kohden.
32. Työhyvinvointiprojektin toteuttamista jatketaan.	Osana normaalia työhyvinvoinnin johtamista on tehty esimiehille kyselytutkimus mm. esimiesten jaksamisesta ja osaamisen tasosta. Tutkimuksen toimenpiteet suunnitellaan loppuvuonna. Lisäksi on järjestetty ns. puheeksiottamistapaamisia oirehtivissa työyhteisöissä. Loppuvuodesta käynnistettiin johtamisketjun katkeamattomuutta eri esimiesportaililla sekä toimintatapamuutoksia korostava Muutoskaiku-ohjelma.
Tavoitteiden mittaamisessa käytetään henkilöstötilinpäätöstä (mm. koulutettavapäivien lukumäärä, lyhytaikaisten sairauspoissaolojen kehittyminen, henkilöstön vaihtuvuus ja eläköitymisiän muutokset), työhyvinvointitutkimuksen tuloksia, TK-keskustelujen palautteita, yt-pöytäkirjoja, resurssisiirtoja ja muuta tuottavuusohjelman toteutumisen seuranta- ja arviointiaineistoa.	

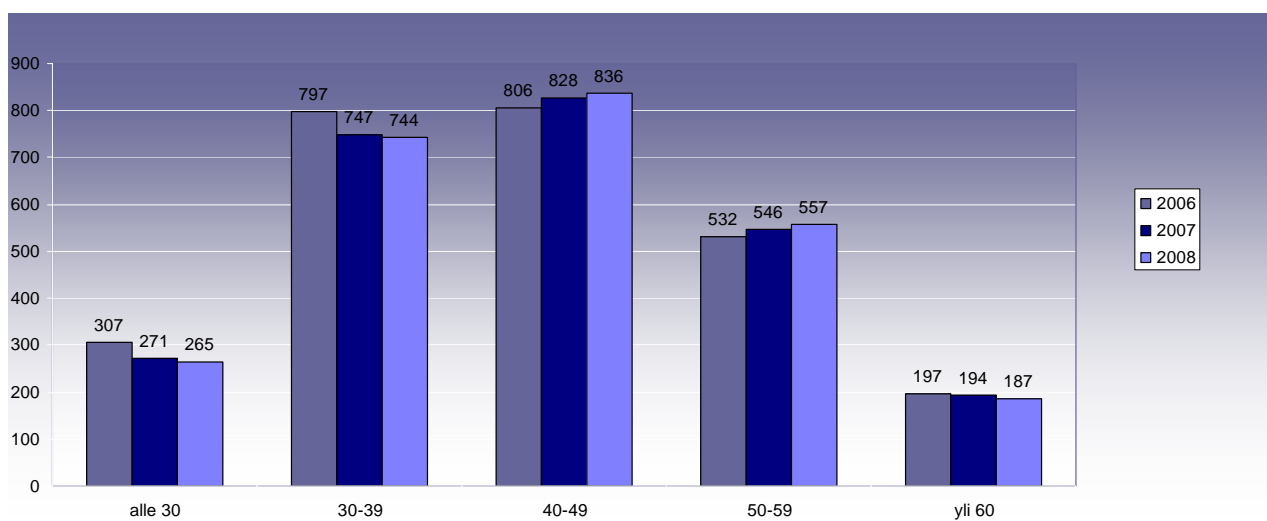
Henkilöstömäärät, rakenne ja kulut

Tullissa työskenteli vuoden 2008 lopussa yhteensä 2 589 henkilöä. Henkilöstön määrä on pysynyt lähes ennallaan vuoteen 2007 verrattuna. Todellisia työpanoksia mittaava henkilötyövuosimäärä oli 2 529 laskien edellisestä vuodesta 0,6 % (ylitöiden tms. kanssa 2 557,2).

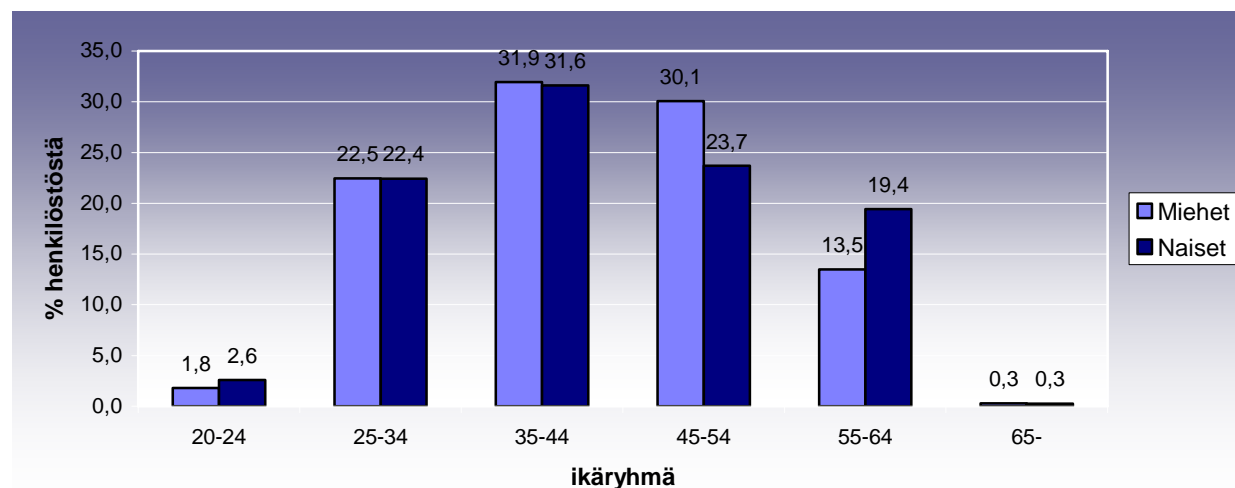
Henkilöstön rakenne ja muutokset 2006–2008

Henkilöstörakenne	2008	muutos - %	2007	muutos - %	2006
Henkilöstön lukumäärä	2589	0,1 %	2586	- 2 %	2 639
HTV	2529	- 0,6 %	2545	- 0,6 %	2 583

Tullilaitoksen henkilöstön keski-ikä vuonna 2008 oli 43 vuotta. Suurin yksittäinen ikäryhmä oli edellisen vuoden tapaan 40–49-vuotiaat, joita oli henkilöstöstä 32,3 % (vastaava luku vuonna 2007; 32 % ja 2006; 30,5 %).

Henkilöstön jakautuminen ikäluokittain 2006–2008

Ikäjakauma sukupuolen mukaan

Henkilöstön koulutustasoindeksi

Koulutustaso	2008	2007	2006
naiset	4,6	4,4	4,4
miehet	4,3	4,1	4
Yhteensä	4,4	4,2	4,2

* Tullilaitoksen henkilöstön koulutusrakennetta tarkastellaan Tilastokeskuksen koulutusluokituksen mukaisesti. Koulutustasoindeksin asteikko on 1–8; jos indeksiarvo on 7, niin henkilöt ovat suorittaneet ylempään korkeakoulututkinnon.

Tullilaitoksen koulutustasoindeksi vuonna 2008 oli 4,4 ja se on noussut vähitellen 2000-luvulla. Vuoteen 2007 ja 2006 verrattuna koulutustaso on noussut selvästi sekä naisilla että miehillä. Keskiasteen tai sitä ylempään tutkinnon suorittaneiden prosentuaalinen osuus Tullin henkilöstöstä jatkoi edelleen kasvuaan ollen kertomusvuonna 89,4 %.

Henkilöstön koulutuspanostus 2006-2008

koulutuspanostus	2008	2007	2006
koulutuspäivää HTV:tä kohden	8,1	13,9	8,9

Henkilöstökoulutus sisältää sekä tullilaitoksen oman koulutuksen että ulkopuoliseen koulutukseen osallistumisen. Yhteenlaskettu henkilöstökoulutuksen laajuus vuonna 2008 oli 20 617 oppimistöpäivää eli 8,1 päivää jokaista Tullin htv:tä kohden.

Koulutuspanosta verrattaessa edellisiin vuosiin tulee huomata vuonna 2007 annettu toimistoautomaatiojärjestelmän koulutus jokaiselle tullilaiselle.

Lähes kaikki tullilaiset, 96,3 % henkilöstöstä, työskentelevät virkasuhteessa.

Vakinaisen ja määräaikaisen henkilöstön määrä ja suhteellinen osuus 2006–2008

Vakinaiset	2008	%-osuus	2007	%-osuus	2006	%-osuus
hlö määrä	2374	91,7 %	2350	90,9 %	2292	86,9 %
naiset	1078	41,6 %	1063	41,1 %	1014	44,2 %
miehet	1296	50,1 %	1287	49,8 %	1278	55,8 %

Määräaikaiset	2008	%-osuus	2007	%-osuus	2006	%-osuus
hlö määrä	215	8,3 %	236	9,1 %	347	13,1 %
naiset	117	4,5 %	134	5,2 %	194	55,9 %
miehet	98	3,8 %	102	3,9 %	153	44,1 %

Tullissa pystyttiin kertomusvuonna toteuttamaan varsin hyvin valtionhallinnon yleistä henkilöstöpoliittista tavoitetta nostamalla yhä vakinaisen henkilöstön suhteellista osuutta. Määräaikaisten palvelussuhteiden osuus kaikista palvelussuhteista on edellisvuoteen verrattuna vähentynyt 9,7 %. Määräaikaista palvelussuhteita oli vuonna 2008 kaikista palvelussuhteista 8,3 %, kun vastaava luku vuotta aiemmin oli 9,1 %. Tullin vakinaisten palvelussuhteiden suhteellinen osuus oli 91,7 %.

Kokoaikaisesti Tullin henkilöstöstä työskenteli vuonna 2008 noin 94,1 %. Vuonna 2007 vastaava luku oli 93,8 %. Koko valtionhallinnossa vastaava luku vuonna 2008 oli 91,3 %.

Palvelussuhteiden koko- ja osa-aikaisuus 2006–2008

Koko- ja osa-aikaisuus	2008	2007	2006
Kokoaikaiset	2435	2426	2483
%-osuus	94,1 %	93,8 %	94,1 %
Osa-aikaiset	154	160	156
%-osuus	5,9 %	6,2 %	5,9 %

Vuonna 2008 tullilaitoksen työvoimakustannukset olivat hieman yli 113 miljoonaa euroa, joista varsinaisten palkkojen osuus oli noin 92,8 milj. euroa. Työvoimakustannukset ovat kasvaneet 5,4 % edellisvuodesta.

Välilliset palkat, jotka sisältävät muun muassa loma-ajan palkat, lomarahat, koulutusajan palkat, sairausajan palkat jne., olivat kertomusvuonna 24,1 miljoonaa euroa eli noin 2,4 % prosenttia edellisvuotta enemmän.

Työvoimakustannukset 2006-2008

Työvoimakustannukset	2008	2007	2006
tehty työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta, % *	78,7 %	76,6 %	78,9 %
Kokonaistyövoimakustannukset euroa	113 522 452	107 337 177	103 788 809
Tehdyn työajan palkat, prosenttiosuus palkkasummasta*	74,0 %	74,7 %	76,3 %
Välilliset työvoimakustannukset (euroa)*	24 131 015	23 563 046	21 492 074
Välillisten työvoimakustannusten osuus tehdyn työajan palkoista (%)*	35,1 %	36,3 %	33,8 %

Tullilaisten sairauspoissaolot kasvoivat edellisestä vuodesta. Sairauspoissaolopäivien lukumäärä tullilaitoksessa kertomusvuonna oli 42 967 päivää, mikä on noin 7 % edellisvuotta enemmän. Sairauden tai määräaikaisen työkyvyttömyyden takia kokopäiväisiä poissaoloja kertyi kertomusvuonna 16,8 henkilötyövuotta kohti (2007; 15,7 ja 2006; 16,7).

Työhyvinvointia kuvaavia lukuja 2006–2008

Työhyvinvointi	2008	2007	2006
Työtyytyväisyysindeksi	ei mitattu	3,2	ei mitattu
Sairauspoissaolot (pv/htv)*	16,8	15,7	16,7
Työterveyshuolto euroa/htv	442	318	257

1.4 TIETOTEKNISET RESURSSIT

TAVOITE	
Tietotekniikka on oleellinen osa Tullitoiminnan nykyaikaista palvelujen tuotantoprosessia. Tietohallinnon tehtävänä on	
<ul style="list-style-type: none"> • Tukea Tullin toiminnan laatua ja tehokkuutta sekä mahdollistaa uudet ja integroidut toimintamallit, joilla toimitaan asiakkaiden ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. • Huolehtia Tullin ICT:n käytettävyydestä Tullin perustehtävien edellyttämällä tasolla, tukea ja toteuttaa Tullin järjestelmäkehitystä johdon hyväksymän strategian ja vuosisuunnitelman mukaisesti sekä vastata ICT:n teknisestä uudistumisesta. 	
Tavoite saavutettu: ☐ kokonaan ☒ osittain ☐ ei saavutettu	
Lisätiedot:	
Toimenpiteet ja seuranta	
Toiminnan tuloksellisuus	
Toimenpide	Toteuma 2008
Peruspalvelujen varmistamiseksi Tulli toteuttaa tietoteknisiä infrastruktuurin perusparannuksia sovitun ohjelman mukaisesti prioriteetilla 1. Vuoden 2008 aikana uudistetaan tietoliikennetarkaisut, jotka jatkossa tuotetaan pitkälti kumppanien toimesta. Vuoden 2008 aikana toteutetaan myös tietokantauudistus nykyisten ratkaisujen puitteissa.	Vuoden 2008 aikana on suunnitelman mukaisesti uudistettu tietoliikennetarkaisut ja toteutettu tietokantauudistus vaihtamalla tietokantaversio ja hankkimalla nykyaikaiset tietokantapalvelimet.
Tietojärjestelmäkehityksen prioriteetit on asetettu siten, että fiskaaliset järjestelmät toteutetaan prioriteetilla 2, lakisäätöiset tietojärjestelmät toteutetaan prioriteetilla 3 ja näitä palvelevat alustauudistukset näiden tahdissa. Vuoden 2008 aikana käyttöön otettavat järjestelmät on lueteltu kohdassa 3. Vuoden 2008 keskeisenä tavoitteena on myös osaamisen kehittäminen tietohallinnossa, tavoitteena mm. vahvistaa arkkitehtuuriosaamista ja testaustoimintoja.	Tietojärjestelmäkehitys eteni pääosin suunnitelmien mukaisesti. Tarkemmat kuvaukset ovat kohdassa 3. Arkkitehtuuriosaamista on lisätty rekrytoimalla, ja kouluttamalla. Arkkitehtuurin hallintamallin tietotekniset osuudet on kuvattu, ohjeistettu ja otettu suurelta osin käyttöön. Yhteiskäyttöisiä sähköisen asiointipalvelujen ratkaisuja on kehitetty. Testausprosessia on kehitetty ja testausta on koulutettu.

1.5 TILINPÄÄTÖSANALYYSI

1.5.1 RAHOITUKSEN RAKENNE JA TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Tullilaitoksen toimintamenojen momentin 28.10.02 talousarviokehys vuodelle 2008 oli 154 954 000 euroa. Lisätalousarviolla Tulli sai lisäksi toimintamonomentille 1 880 000 palkkasopimukseen perustuen ja 1 300 000 euroa siirtona momentilta 28.10.70 Kalustonhankinta, joka oli kansallinen osuus Vuosaaren läpivalaisulaitteen hankintaan (50 % tuli EU:n petostorjuntavirastolta). Käytettävissä oleva talousarviokehys vuonna 2008 oli yhteensä 158 134 000 euroa. Lisäksi edelliseltä vuodelta siirtyneet määrärahat olivat 15 855 679 euroa. Tullilaitoksen nettomenot olivat 163 200 937 euroa, jossa oli kasvua runsaat 17,9 miljoonaa euroa verrattuna edellisvuoteen. Vuodelle 2009 siirtyi määrärahaa 10 788 741 euroa.

Toimintamenojen kasvu selittyi ennen kaikkea henkilöstömenojen kasvulla (noin 6,2 miljoonaa euroa) ja atk-käyttöpalvelu, atk-tietoliikenne ja konsulttimenojen kasvulla (noin 7,1 miljoonaa euroa). Siirtomäärärahakanta johtuu ennen kaikkea tietohallintomenojen toteuman myöhentymisestä. Tullilaitoksen nettomenot jakautuivat suhteessa niin, että palkkamenot olivat 69,3 %, muut toimintamenot 28 % ja investoinnit 2,7 %. Muiden toimintamenojen osuus kasvoi 3 prosenttiyksikköä, missä heijastuu lähinnä atk-käyttöpalvelu-, atk-tietoliikenne- ja konsulttimenojen kasvu.

28.40.70 Kalustonhankinta (sm 3v) vuodelta 2007 siirtyi 618 551 euroa Vuosaaren sataman hankintoihin. *28.10.70 Kalustonhankinta (sm 3v)* määräraha 6 281 000 euroa, josta 1 300 000 euroa siirrettiin momentille 28.10.02 Tullilaitoksen toimintamenot. Momentilla 28.10.70 oli vuonna 2008 käytettävissä 4 981 000 euroa; käyttö oli 2 035 267 euroa ja seuraavalle vuodelle siirtyi 2 945 732 euroa.

28.80.27 Tuottavuuden edistäminen (sm 3v) määrärahaa myönnettiin 2 000 000 euroa vuonna 2007 uuden vientitullausjärjestelmän rakentamiseen. Vuodelta 2007 siirtyi 1 443 828 euroa. Määrärahan käyttö 2008 oli 986 222 euroa ja seuraavalle vuodelle siirtyi 457 605 euroa.

28.10.63.2 Verosta vapautuksen johdosta takaisin maksetut verot (arviomääräraha) määrärahaa oli budjetoitu Tullin osuutena 4 000 000 euroa. Määrärahaa käytettiin vain 800 046 euroa, minkä syynä oli keskeisesti se, ettei kuluneena vuonna ollut yksittäisiä isoja palautuksia.

28.10.95.1 Verotukseen liittyvät korkomenot (arviomääräraha) Tullin osuudeksi momentille oli budjetoitu 3 500 000 euroa ja käyttö oli lähes arvioidun mukainen 3 125 700 euroa.

Tulomomentille 12.28.10 Tullilaitoksen tulot arvioitiin kertyvän tuloja 5 707 000 euroa. Toteutunut kanto oli 6 246 200 euroa. Maksullisten suoritteiden tuotoiksi arvioitiin 4 207 000 euroa toteutuman ollessa 4 650 500 euroa. Muiden viranomaisten puolesta kannetuista tuloista saatavia kantopalkkioita arvioitiin kertyvän 500 000 euroa, toteutuma oli 329 500 euroa. Muiksi sekalaisiksi tuloiksi arvioitiin 1 000 000 euroa toteutuman ollessa 1 263 300 euroa, josta valtaosa kertyi virhemaksuista.

Tulomomentille 12.28.70 Euroopan unionin perinteisten omien varojen kantopalkkiot arvioitiin kertyvän tuloja 52 000 000 euroa toteutuman ollessa 51 275 600 euroa.

1.5.2 TUOTTO- JA KULULASKELMA

Tilikauden tuottojäämä oli 10 330 840 091 euroa, missä oli kasvua edellisvuoteen verrattuna 174 miljoonaa euroa. Tuotoissa suurin erä, vajaat 10,4 miljardia euroa, olivat kannetut verot ja maksut, joissa oli kasvua edellisestä vuodesta 173,9 miljoonaa euroa. Eniten kasvoivat energiaverot 254,2 miljoonaa euroa, alkoholijuomaverot 76,7 miljoonaa euroa ja arvonlisävero 63,3 miljoonaa euroa. Eniten vähentyi autovero 200,2 milj. euroa lähinnä autoverouudistuksen vuoksi. Toiminnan tuotot

olivat 57 696 500 euroa kasvun ollessa 2,7 miljoonaa euroa verrattuna edellisvuoteen, minkä selittää EU-kantopalkkioiden kasvu. Maksullisten suoritteiden myynti oli 4,6 miljoonaa euroa ja toiminta oli alikatteellista -17,0 %, julkisoikeudellisten suoritteiden alikate oli -20,7 % ja liiketaloudellisten suoritteiden kate oli 1,6 % tavoitteen ollessa 5,7 %.

Suurin kuluerä olivat henkilöstökulut noin 115,2 miljoonaa euroa, missä oli kasvua runsaat 7,6 miljoonaa euroa – kasvun taustalla ovat kohonneet henkilökustannukset. Palvelujen ostot kasvoivat 4,3 miljoonaa euroa ollen 26,5 miljoonaa euroa, minkä keskeisin selittäjä on atk-käyttöpalveluiden-, tietoliikenne- ja atk-konsulttimenojen kasvu.

Poistoja kirjattiin vuonna 2008 11,3 miljoonaa euroa, missä oli kasvua edelliseen vuoteen verrattuna 3,6 miljoonaa euroa. Tilinpäätösvuonna tehtiin massapoisto, jolla käyttöomaisuusjärjestelmästä poistettiin alle 6 000 euron hankintahintaiset hyödykkeet. Jäännösarvo 4,6 miljoonaa euroa kirjattiin suunnitelmasta poikkeavana poistona.

Valmistus omaan käyttöön sisältää itse valmistettujen tietojärjestelmien kustannukset, jotka on laskettu kuhunkin järjestelmään käytetyn työajan ja henkilöiden palkkauskustannusten perusteella. Kertomusvuonna valmistus omaan käyttöön oli 7,1 miljoonaa euroa, mikä edelliseen vuoteen verrattuna kasvoi 3,5 miljoonaa euroa.

1.5.3 TASE

Tullin taseen loppusumma on 51 204 231 euroa, jossa on kasvua lähes 3,8 miljoonaa euroa verrattuna edellisvuoteen. Taseen vastaavaa summasta 28,5 miljoonaa euroa muodostuu käyttöomaisuudesta (kasvua 2,6 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen) ja 22,3 miljoonaa euroa lyhytaikaisista saamisista.

Itse valmistettujen tietojärjestelmien kustannukset on aktivoitu kuhunkin järjestelmään käytetyn työajan ja kunkin henkilön palkkauskustannusten perusteella.

Vaihto- ja rahoitusomaisuuden suurin erä on lyhytaikaiset saamiset, joka muodostuu pääosin tullisaatavista 21,2 miljoonaa euroa. Lyhytaikaisissa veloissa suurin erä on puolestaan edelleen tilitettävät varat, jotka muodostuvat lähinnä EU:lle tilitettävistä varoista lähes 30 miljoonaa euroa.

1.6 SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLASKELMA

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on antaa kohtuullinen varmuus siitä, että Tullin toiminta on tehokasta ja tarkoituksenmukaista, toimintaan liittyvä raportointi on luotettavaa ja toiminnassa noudatetaan lakeja ja säädöksiä. Sisäinen valvonta on osa johtamista ja esimiestyötä sekä toimintaprosesseihin sisään rakennettua toiminnan ja taloudenhoidon valvontaa organisaation kaikilla tasoilla. Toimintaa ohjataan, toteutetaan, seurataan ja arvioidaan keskeisten toimintaperiaatteiden ja matriisiorganisaation vastuiden mukaisesti. Tullihallituksen johto ja aluehallinnon yksiköiden johto vastaavat tuloksellisesta toiminnasta ja sen riittävästä valvonnasta kukin omalla toimi- ja vastuualueellaan. Jokainen työntekijä vastaa oman työnsä laadusta ja tuloksellisuudesta tehtäväkuvansa ja tehtävälle asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Erilliseksi toiminnoksi organisoitu sisäinen tarkastus arvioi Tullin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilaa ja antaa kehittämissuosituksia.

Tullilaitoksen johdon edustajat ovat Euroopan laatupalkintomallia (EFQM) hyväksikäyttäen arvioineet Tullilaitoksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykytilaa ja kehittämistarpeita. Arvioinnin perusteella tullilaitoksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilasta (talousarvioasetuksen 69 §:ssä asetetut tavoitteiden täyttämiseksi) todetaan, että

- Tullin johtamisjärjestelmän perusrakenne ja johtamisen keskeiset toimintaperiaattit on määritetty (mm. arvot, strategiat, työjärjestykset, tulosohjausketju, sisäiset johtokunnat ja johtoryhmät, tulos- ja kehityskeskustelukäytännöt). Tullin toimintaympäristön muutokset sekä valtion tuottavuus- ja alueellistamisohjelmat tuovat haasteita, jotka edellyttävät toiminnan suunnittelun ja ohjauksen yhtenäisyyttä yli tehtäväalue- ja organisaatioyksikkörajojen ja joihin vastaamiseksi Tullissa käynnistettiin vuonna 2008 Latu-hanke. Hankkeen tavoitteena on tukea muutosten läpiviemistä ja varmistaa Tullin tehtävien laadukas, tuottava ja taloudellinen toteuttaminen myös jatkossa. Latu-hankkeeseen kuuluva toimintamalli- ja resurssityöryhmä kartoittaa Tullin nykyisten resurssien jakautumisen tehtävittäin ja organisaatioyksiköittäin sekä suunnittelee resurssien jakautumisen vuoteen 2015 saakka ottaen huomioon toimintaympäristön ennakoitujen muutokset ja toimintamallien näköpiirissä olevat kehittämismahdollisuudet. Latu-hankkeessa valmisteltuja selvityksiä hyödynnetään myös mm. seuraavassa toiminta- ja taloussuunnitelmassa.

- Pitkäjänteinen henkilöstöpolitiikka ja monimuotoinen ammatillinen perus-, täydennys- ja esimieskoulutus tukevat resurssien hallintaa ja muutosten läpiviemistä. Hyvän henkilöstöpolitiikan varmistamiseksi Tullissa toimii osana Latu-hanketta Henkilöstövoimavarat ja osaaminen työryhmä, jonka tehtävänä on selvittää nykytilanteen ja suunnittelukauden 2010-2015 henkilöstövoimavarat ja lähtöpoistumat toiminnoittain sekä organisaatioyksiköittäin valtakunnallisesti, alueellisesti ja paikallisesti, aina henkilötasolle vietyinä. Muutoksen johtaminen niukkenevilla resursseilla tuo haasteita esimiestyölle ja edellyttää uudenlaista johtajuutta. Valtiokonttorin tukemalla MuutosKaiku-hankkeella halutaan tukea esimiesten jaksamista ja antaa työkaluja muutosten läpiviemiseen osana esimiestyötä.

- Tullin tietohallinnon, IT-infrastruktuurin ja IT-järjestelmien kehittämiseksi vuonna 2006 laaditun suunnitelman toteuttamista on jatkettu. Hankesalkun tilannetta seurataan ja arvioidaan säännöllisesti tietohallinnon johtoryhmässä sekä Valtiovarainministeriön kanssa. Tullin toimintamallien kehittämiseen ja uudistamista tukevien tietojärjestelmien kehittämiseen ja hankesuunnitteluun ja –hallintaan on edelleen panostettava, jotta Tulli pystyy toteuttamaan perustehtävänsä laadukkaasti ja vastaamaan toimintaympäristön haasteisiin, mm. tuottavuusohjelman toteuttamiseen sekä EU:n sähköisen tullin tuomiin vaatimuksiin.

- Tullin sisäisen kehittämisen sekä työryhmien lisäksi Tullin ulkopuolisten työryhmien valmistelun tulokset, mm. Verohallinnon, Tullin ja Ajoneuvohallintokeskuksen verotustoimintoja selvittäminen, vaikuttavat Tullin tehtävien hoidon järjestämiseen jatkossa.

1.7 ARVIOINTIEN TULOKSET

Tullilaitoksessa toiminnan arvioinnin ja kehittämisen työkaluna on käytössä mm. Euroopan laatukriteeristö (EFQM). Itsearviointimenettelyä on käytetty mm. tulostavoitteiden asiasisällön valmistelussa arvioimalla toiminnan nykytilaa ja muutosten vaikutuksia toimintaan sekä tunnistamalla vahvuuksia ja kehittämisalueita seuraavan suunnittelukierroksen tavoitteiden pohjaksi.

Tulli osallistui Valtiokonttorin ja Työterveyslaitoksen Kaiku-Luotain hankkeeseen, jossa pilotoitiin riskienhallinnan arviointimenetelmää turvallisuusriskien kartoittamisessa. Arvioinnin perusteella laaditut keskeisimmät vahvuudet ja kehittämisalueet toimenpide-ehdotuksineen käsitellään turvallisuuden johtoryhmässä.

Vuonna 2007 toteutetun Terve organisaatio-kyselyn työyksikkökohtaisia purkutilaisuuksia toteutettiin vuonna 2008. Kyselyn mukaan mm. tehtävät ja tavoitteet olivat hyvin työntekijöiden tiedossa. Kehittämisalueina nähtiin mm. muutoksen hallinta ja sisäinen tiedonkulku. Purkutilaisuuksissa henkilöstö tunnisti vahvuuksia ja parantamisalueita ja laati näiden perusteella työyksikkökohtaiset kehittämissuunnitelmat.

Vertailukehittäminen eli bechmarking kuuluu Tulli 2013-toimintaohjelman instrumentteihin. Suomen tullin osallistui kahteen bm-projektiin, joista ns. feeder-liikenteen manifestien tietosisältöjä analysoinut bm-hanke päättyi vuonna 2008 ja riskianalyysiin bm-hanke jatkuu vuoden 2009 aikana. Hankkeilla tavoitellaan mm. käytäntöjen yhtenäistämistä, toiminnan tehostamista ja kansainvälisen yhteistyön kehittämistä. Projektit mahdollistavat tutustumisen muiden EU-maiden käytäntöihin, omien toimintatapojen vertailun muihin sekä parhaiden käytäntöjen ja kehittämistarpeiden tunnistamisen.

1.8 YHTEENVETO HAVAITUISTA VÄÄRINKÄYTÖKSISTÄ

Tullihallitukselle on ilmoitettu seuraavat kassavajeet, joista on raportoitu VTV:lle:

Kassavajeet Tullissa vuonna 2008

Toimipaikka	Vaje eur	Syy	Selvitys/Toimenpiteet
ETP Lehtorahti	200,00	Väärennetty seteli	Katettu toimintamenoista
ETP City-piste	15,00	Huolimattomuus, inhimillinen erehdys yms.	Katettu toimintamenoista
LTP Naantali	52,00	Huolimattomuus, inhimillinen erehdys yms.	Katettu toimintamenoista
LTP Turku	0,05	Huolimattomuus, inhimillinen erehdys yms.	Katettu toimintamenoista
LTP Turku	0,60	Huolimattomuus, inhimillinen erehdys yms.	Katettu toimintamenoista
ETP City-piste	10,00	Huolimattomuus, inhimillinen erehdys yms.	Katettu toimintamenoista
ETP Autoverotus	10,00	Huolimattomuus, inhimillinen erehdys yms.	Katettu toimintamenoista
ITP Lappeenranta	10,00	Huolimattomuus, inhimillinen erehdys yms.	Katettu toimintamenoista
ITP Lappeenranta	100,00	Huolimattomuus, inhimillinen erehdys yms.	Katettu toimintamenoista
ITP Imatra	5,00	Huolimattomuus, inhimillinen erehdys yms.	Katettu toimintamenoista
ITP Imatra	20,00	Huolimattomuus, inhimillinen erehdys yms.	Katettu toimintamenoista
ITP Nuijamaa	2 000,00	Tutkintapyyntö 2007, poliisi ei pystynyt osoittamaan syyllistä	Katettu toimintamenoista
LTP Turku	5,56	Huolimattomuus, inhimillinen erehdys yms.	Katettu toimintamenoista
LTP Turku	20,00	Huolimattomuus, inhimillinen erehdys yms.	Katettu toimintamenoista
LTP Turku	0,55	Huolimattomuus, inhimillinen erehdys yms.	Katettu toimintamenoista
LTP Turku	0,60	Huolimattomuus, inhimillinen erehdys yms.	Katettu toimintamenoista
LTP Turku	0,05	Huolimattomuus, inhimillinen erehdys yms.	Katettu toimintamenoista
LTP Turku	15,00	Huolimattomuus, inhimillinen erehdys yms.	Katettu toimintamenoista
LTP Turku	10,00	Huolimattomuus, inhimillinen erehdys yms.	Katettu toimintamenoista
LTP Turku	0,10	Huolimattomuus, inhimillinen erehdys yms.	Katettu toimintamenoista
LTP Turku	30,00	Huolimattomuus, inhimillinen erehdys yms.	Katettu toimintamenoista
LTP Tampere	0,20	Huolimattomuus, inhimillinen erehdys yms.	Katettu toimintamenoista
LTP Jyväskylä	0,20	Huolimattomuus, inhimillinen erehdys yms.	Katettu toimintamenoista
Yhteensä	2 504,91		

Eurocard-maksukortin väärinkäytöstä on annettu varoitus yhdelle kortin haltijalle ja epäselvät summat on peritty takaisin.

2 TULLIN TALOUSARVION TOTEUMALASKELMA

Tullilaitoksen talousarvion toteutumalaskelma

1.1.-31.12.2008

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2007	Talousarvio 2008 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2008	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11. Verot ja veronluonteiset tulot	10 313 749 115,49	10 552 298 361,82	10 476 674 658,94	-75 623 702,88	99
11.04.01 Arvonlisävero	4 304 457 802,29	4 367 761 914,28	4 367 761 914,28	0,00	100
11.08.01 Tupakkavero	624 092 531,63	630 000 000,00	629 519 341,05	-480 658,95	100
11.08.04 Alkoholijuomavero	1 014 796 847,65	1 088 000 000,00	1 091 509 166,95	3 509 166,95	100
11.08.05 Virvoitusjuomavero	35 129 216,75	38 000 000,00	34 657 893,03	-3 342 106,97	91
11.08.07 Energiaverot	2 937 532 727,77	3 266 000 000,00	3 191 728 052,51	-74 271 947,49	98
11.08.08 Eräiden juomapakkausten valmistevero	40 842 339,90	16 000 000,00	15 121 194,78	-878 805,22	95
11.10.03 Autovero	1 209 829 921,53	1 009 611 928,08	1 009 611 928,08	0,00	100
11.10.07 Ajoneuvovero	2 851,15	2 348,00	2 348,00	0,00	100
11.10.08 Jätevero	56 172 341,65	57 000 000,00	52 211 451,94	-4 788 548,06	92
11.19.06 Väylämaksut	86 069 948,37	75 000 000,00	79 771 226,79	4 771 226,79	106
11.19.08 Öljyjättemaksu	4 250 665,34	4 600 000,00	4 457 970,07	-142 029,93	97
11.19.09 Muut verotulot	571 921,46	322 171,46	322 171,46	0,00	100
12. Sekalaiset tulot	57 611 146,67	60 800 456,24	61 339 659,21	539 202,97	101
12.28.49 Tullilaitoksen tulot	5 870 280,29				
12.28.10 Tullilaitoksen tulot		5 707 000,00	6 246 202,97	539 202,97	109
12.28.90 EU:n perinteisten omien varojen kantopalkkiot	49 734 708,33				
12.28.70 EU:n perinteisten omien varojen kantopalkkiot		51 275 568,82	51 275 568,82	0,00	100
12.39.01 Sakkorahat	5 781,04	0,00	0,00	0,00	
12.39.02 Verotukseen liittyvät korkotulot	1 780 868,37	3 817 886,06	3 817 886,06	0,00	100
12.39.04 Menorästien ja siirrettyjen määrärahojen peruutukset	219 505,59	0,00	0,00	0,00	
12.39.10 Muut sekalaiset tulot	3,05	1,36	1,36	0,00	100
13. Korkotulot ja voiton tuloutukset	293,00	120,00	120,00	0,00	100
13.03.01 Osinkotulot	293,00	120,00	120,00	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä	10 371 360 555,16	10 613 098 938,06	10 538 014 438,15	-75 084 499,91	99

Tullilaitoksen talousarvion toteutumalaskelma

1.1.-31.12.2008

Päälukuan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2007	Talousarvio 2008 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2008 määrärahojen		Tilinpäätös 2008	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2008	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2008	Käyttö vuonna 2008 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	66 872,27	925,91	925,91		925,91	0,00	82 856,64	82 856,64	16 856,64	66 000,00
24.01.29 Ulkoasiainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (A)	872,27	925,91	925,91		925,91	0,00				
24.01.29.3 Lähialueyhteistyön arvonlisäveromenot	872,27	925,91	925,91		925,91	0,00				
24.50.66 Lähialueyhteistyö (smr 3v)	66 000,00						82 856,64	82 856,64	16 856,64	66 000,00
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	213 946 488,59	275 058 072,53	191 076 771,82	13 734 588,78	204 811 360,60	70 246 711,93	17 918 058,48	181 176 652,47	166 594 679,04	14 581 973,43
28.01.29 Valtiovarainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (A)	8 367 876,60	10 727 478,54	10 727 478,54		10 727 478,54	0,00				
28.01.62 EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus valtiovarainministeriön osalta(A)	153 464,93									
28.40.21 Tullilaitoksen toimintamenot (smr 2 v)	150 701 600,00						15 855 679,03	15 855 679,03	15 855 679,03	0,00
28.10.02 Tullilaitoksen toimintamenot (smr 2 v)		158 134 000	147 345 258,05	10 788 741,95	158 134 000,00	0,00	0,00	158 134 000,00	147 345 258,05	10 788 741,95
28.40.70 Kaluston hankinta (smr 3 v)	746 000,00						618 551,29	618 551,29	228 772,02	389 779,27
28.10.70 Kaluston hankinta (smr 3 v)		4 981 000	2 035 267,83	2 945 732,17	4 981 000,00	0,00	0,00	4 981 000,00	2 035 267,83	2 945 732,17
28.80.27 Tuottavuuden edistäminen (smr 3v)	2 000 000,00						1 443 828,16	1 443 828,16	986 222,78	457 605,38
28.80.27.1. Tuottavuuden edistäminen	2 000 000,00						1 443 828,16	1 443 828,16	986 222,78	457 605,38
28.81.01 EU:n kansallisten asiantuntijoiden palkkaukset (smr 2v)	92 400,00									
28.60.01 EU:n kansallisten asiantuntijoiden palkkamenot (smr 2v)		122 400	122 285,34	114,66	122 400,00	0,00	0,00	122 400,00	122 285,34	114,66
28.81.25 Euroopan unionin osallistuminen matkakustannusten korvauksiin (smr 2 v)	19 319,38									
28.81.25.28 Valtiovarainministeriö	19 319,38									
28.60.20 Euroopan unionin osallistuminen matkakustannusten korvauksiin (smr 2 v)		21 193,99	21 193,99		21 193,99	0,00	0,00	21 193,99	21 193,99	0,00
28.60.20.28 Valtiovarainministeriö		21 193,99	21 193,99		21 193,99	0,00	0,00	21 193,99	21 193,99	0,00
28.99.43 Energiaverotuki (A)	48 595 174,44									
28.91.41 Energiaverotuki (A)		93 572 000	26 899 576,27		26 899 576,27	66 672 423,73				
28.91.41.2 Tullihallitus		93 572 000	26 899 576,27		26 899 576,27	66 672 423,73				
28.99.63 Verosta vapautuksen johdosta takaisin maksetut verot (A)	898 385,85									
28.99.63.2 Tullihallitus	898 385,85									
28.10.63 Verosta vapautuksen johdosta takaisin maksetut verot (A)		4 000 000	800 046,48		800 046,48	3 199 953,52				
28.10.63.2 Tullihallitus		4 000 000	800 046,48		800 046,48	3 199 953,52				
28.99.97 Verotukseen liittyvät korkomenot (A)	2 372 267,39									
28.99.97.1 Tullihallitus	2 372 267,39									
28.10.95 Verotukseen liittyvät korkomenot (A)		3 500 000	3 125 665,32		3 125 665,32	374 334,68				
28.10.95.1 Tullihallitus		3 500 000	3 125 665,32		3 125 665,32	374 334,68				
34. Työministeriön hallinnonala	78 032,81	54 286,85	54 286,85		54 286,85	0,00				
34.06.51 Työllistämis-, koulutus- ja erityistoimet (kiinteämääräraha)	78 032,81									
34.06.51.2 Työllistäminen valtionhallintoon (kiinteämääräraha)	78 032,81									
34.06.51.2.1 Palkkaukset	78 032,81									
32.80.51 Työllistämis-, koulutus- ja erityistoimet (kiinteämääräraha)		54 286,85	54 286,85		54 286,85	0,00				
32.80.51.2.1 Palkkaukset		54 286,85	54 286,85		54 286,85	0,00				
Määrärahatilit yhteensä	214 091 393,67	275 113 285,29	191 131 984,58	13 734 588,78	204 866 573,36	70 246 711,93	18 000 915,12	181 259 509,11	166 611 535,68	14 647 973,43

Tiliviraston talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Tullilla ei ole käytössään valtuuksia.

3 TUOTTO- JA KULULASKELMA

TULLIN TUOTTO- JA KULULASKELMA

	1.1.2008 - 31.12.2008		1.1.2007 - 31.12.2007	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	4 649 679,97		4 346 959,83	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	5 182,75		5 242,25	
Muut toiminnan tuotot	<u>53 041 676,68</u>	57 696 539,40	<u>50 687 058,55</u>	55 039 260,63
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	4 794 521,12		5 897 723,57	
Henkilöstökulut	115 251 851,92		107 595 822,07	
Vuokrat	11 651 930,52		10 966 935,97	
Palvelujen ostot	26 536 146,36		22 245 217,26	
Muut kulut	4 545 186,42		3 487 399,48	
Valmistus omaan käyttöön	-7 129 665,82		-3 578 665,68	
Poistot	11 337 168,86		7 760 983,89	
Sisäiset kulut	<u>0,00</u>	<u>-166 987 139,38</u>	54 363,43	<u>-154 429 779,99</u>
JÄÄMÄ I		-109 290 599,98		-99 390 519,36
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	11 532,85		18 073,86	
Rahoituskulut	<u>-3 138 271,17</u>	-3 126 738,32	<u>-2 387 272,43</u>	-2 369 198,57
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	71 042,66		209 262,68	
Satunnaiset kulut	<u>-61 154,45</u>	9 888,21	<u>-115 656,85</u>	93 605,83
JÄÄMÄ II		-112 407 450,09		-101 666 112,10
JÄÄMÄ III		-112 407 450,09		-101 666 112,10
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Verot ja veronluonteiset maksut	10 448 844 871,76		10 264 238 653,18	
Muut pakolliset maksut	4 960 798,37		2 618 028,15	
Perityt arvonlisäverot	170 276,17		93 901,26	
Suoritettut arvonlisäverot	<u>-10 728 404,45</u>	<u>10 443 247 541,85</u>	<u>-8 396 422,87</u>	<u>10 258 554 159,72</u>
TILIKAUDEN TUOTTOJÄÄMÄ		<u>10 330 840 091,76</u>		<u>10 156 888 047,62</u>

4 TASE

TULLIN TASE

VASTAAVAA	31.12.2008		31.12.2007	
KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	1 296 818,70		812 872,09	
Muut pitkävaikutteiset menot	8 252 771,10		7 449 811,21	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	5 149 995,82	14 699 585,62	1 837 357,77	10 100 041,07
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Rakennukset	1 815 437,43		1 973 023,27	
Rakennelmat	28 390,06		62 796,12	
Koneet ja laitteet	11 911 075,43		12 996 916,20	
Kalusteet	0,00		713 561,40	
Muut aineelliset hyödykkeet	0,00	13 754 902,92	8 655,00	15 754 951,99
KÄYTTÖMAISUUS ARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
Käyttöomaisuusarvopaperit		1 732,34		1 732,34
KÄYTTÖM. JA MUUT PITKÄAIK.SIOITUKSET YHTEENSÄ				
		28 456 220,88		25 856 725,40
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	770 828,36		592 748,41	
Siirtosaamiset	81 548,47		202 806,21	
Muut lyhytaikaiset saamiset	21 455 682,00		20 313 331,35	
Ennakkomaksut	8 614,89	22 316 673,72	3 529,48	21 112 415,45
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kassatilit	427 292,51		430 350,30	
Muut pankkitilit	4 044,82	431 337,33	5 011,60	435 361,90
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ				
		22 748 011,05		21 547 777,35
VASTAAVAA YHTEENSÄ				
		51 204 231,93		47 404 502,75

TULLIN TASE

31.12.2008

31.12.2007

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

VALTION PÄÄOMA

Valtion pääoma 1.1.1998	-29 868 269,86		-29 868 269,86	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	5 911 774,69		14 273 386,40	
Pääoman siirrot	-10 329 049 952,80		-10 165 249 659,33	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>10 330 840 091,76</u>	-22 166 356,21	<u>10 156 888 047,62</u>	-23 956 495,17

VIERAS PÄÄOMA

LYHYTAIKAINEN

Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat	656 281,26		706 989,07	
Saadut ennakot	5 684,95		2 050,20	
Ostovelat	6 105 403,89		7 072 937,17	
Tilivirastojen väliset tilitykset	2 203 903,52		2 256 855,67	
Edelleen tilitettävät erät	42 851 100,69		41 095 409,54	
Siirtovelat	15 393 635,72		13 795 872,09	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>6 154 578,11</u>	<u>73 370 588,14</u>	<u>6 430 884,18</u>	<u>71 360 997,92</u>

VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ

73 370 588,14

71 360 997,92

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

51 204 231,93

47 404 502,75

5 LIITETIEDOT

Liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta

1) budjetointia koskevat muutokset ja muutosten tärkeimmät vaikutukset talousarvion toteutumalaskelmaan, tuotto- ja kululaskelmaan ja taseeseen sekä niiden vertailuvuuteen

Tilinpäätösvuonna osa Tullin käytössä olleiden tuloarvio- ja määrärahatilien numerointi muuttui. Vertailutiedot on esitetty talousarvion toteutumalaskelmassa omina riveinään.

2) valuuttakurssi, jota on käytetty muutettaessa ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat sekä muut sitoumukset Suomen rahaksi

Tullihallitus on käyttänyt Euroopan keskuspankin noteeraamia valuuttakursseja 31.12.2008 muutettaessa ulkomaanrahan määräisiä saamia, velkoja sekä muita sitoumuksia Suomen rahaksi seuraavasti:

Viron kruunu	15,6466
Liettuan lit	3,4528
Venäjän rupla	41,2830

3) tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät sekä erityisesti niissä tapahtuneiden muutosten vaikutukset tilikauden tuotto- ja kulujäämän sekä taseessa ilmoitettavien erien muodostumiseen

Käyttöomaisuuden hankintamenon taseeseen aktivointirajaa muutettiin tilinpäätösvuonna 2007 . Hankintamenoita alle 6.000,00 euron hankinnat kirjataan suoraan kuluksi. Tilinpäätösvuonna tehtiin massapoisto, jolla käyttöomaisuusjärjestelmästä poistettiin alle 6.000,00 euron hankintahintaiset hyödykkeet. Jäännösarvot kirjattiin suunnitelmasta poikkeavina poistoina. Suunnitelmasta poikkeavia poistoja kertyi yhteensä 4,6 milj. euroa. Tase-erien koneet ja laitteet kirjanpitoarvo väheni 3,8 milj. euroa ja kalusteet 0,7 milj euroa.

4) aikaisempiin vuosiin kohdistuvat tuotot ja kulut, talousarviotulot ja -menot sekä virheiden korjaukset, jos ne eivät ole merkitykseltään vähäisiä

Tullilla ei ole aikaisempiin vuosiin kohdistuvia korjauksia.

5) selvitys edellistä vuotta koskevista tiedoista, jos ne eivät ole vertailukelpoisia tilinpäätösvuoden tietojen kanssa

Tullin edellistä vuotta koskevat tiedot ovat vertailukelpoisia tilinpäätösvuoden tietojen kanssa.

6) selvitys tilinpäätösvuoden jälkeisistä olennaisimmista tapahtumista siltä osin kuin niitä ei ilmoiteta toimintakertomuksessa

Tullilla ei ole tiedossa olennaisia tilinpäätösvuoden jälkeisiä tapahtumia.

Liite 2: Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2007	Talousarvio 2008 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2008 määrärahojen		Tilinpäätös 2008	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö vuonna 2008	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2008	Käyttö vuonna 2008 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
28.40.21	Bruttomenot	151 185 731,69							15 855 679,03		
Toimintamenot	Bruttotulot	484 131,69							0,00		
	Nettomenot	150 701 600,00					15 855 679,03	15 855 679,03	15 855 679,03		0,00
28.10.02	Bruttomenot	158 284 000,00	148 735 096,67		159 523 838,62				148 735 096,67		
Toimintamenot	Bruttotulot	150 000,00	1 389 838,62		1 389 838,62				1 389 838,62		
	Nettomenot	158 134 000,00	147 345 258,05	10 788 741,95	158 134 000,00	-	0,00	158 134 000,00	147 345 258,05		10 788 741,95

Liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Tullilla ei ole liitteessä ilmoitettavia tietoja.

Liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Tullilla ei ole liitteessä ilmoitettavia tietoja.

Liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2008	2007
Henkilöstökulut	92 841 480,66	87 578 294,24
Palkat ja palkkiot	91 460 852,60	87 461 891,27
Tulosperusteiset erät	174 742,73	194 371,23
Lomapalkkavelan muutos	1 205 885,33	-77 968,26
Henkilösivukulut	22 410 371,26	20 017 527,83
Eläkekulut	18 258 092,16	16 228 230,31
Muut henkilösivukulut	4 152 279,10	3 789 297,52
Yhteensä	115 251 851,92	107 595 822,07
Johdon palkat ja palkkiot	990 384,06	1 244 653,80

Liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Omaisuusryhmä	Poisto- menetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto % ¹⁾	Jäännösarvo €tai %
10 Kansallisomaisuus	ei poistoja			
112 Aineettomat oikeudet	tasapoisto	5	20	0
114 Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto	5	20	0
122 Rakennukset	tasapoisto	20	5	0
123 Rakennelmat	tasapoisto	20	5	0
125-126 Koneet ja laitteet	tasapoisto	5	20	0
1269 valvonnan erityisvälineet	tasapoisto	8	12,5	0
127 Kalusteet	tasapoisto	5	5	0
128 Muut aineelliset hyödykkeet	tasapoisto	5	5	0
13 Käyttöomaisuusarvopaperit	ei poistoja			

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tilivirastossa yhdenmukaisin periaattein kansallis- ja käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen pitoajan mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintahinnasta.

Liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

	Aineettomat hyödykkeet			Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaik. menot	Keskener. aineettomat	
Hankintameno 1.1.2008	1 225 884,51	15 953 899,02	1 837 357,77	19 017 141,30
Lisäykset	817 447,84	3 817 027,77	3 552 915,08	8 187 390,69
Vähennykset	-115 429,40	0,00	-240 277,03	-355 706,43
Hankintameno 31.12.2008	1 927 902,95	19 770 926,79	5 149 995,82	26 848 825,56
Kertyneet poistot 1.1.2008	-375 896,90	-8 504 087,81	0,00	-8 879 984,71
Vähennysten kertyneet poistot	78 313,88	0,00	0,00	78 313,88
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-296 385,71	-3 014 067,88	0,00	-3 310 453,59
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	-37 115,52	0,00	0,00	-37 115,52
Kertyneet poistot 31.12.2008	-631 084,25	-11 518 155,69	0,00	-12 149 239,94
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	1 296 818,70	8 252 771,10	5 149 995,82	14 699 585,62

	Aineelliset hyödykkeet					Yhteensä
	Rakennukset	Rakennelmat	Koneet ja laitteet	Kalusteet	Muut ain. hyödykkeet	
Hankintameno 1.1.2008	3 148 725,40	138 938,79	22 015 328,25	1 697 851,13	18 920,00	27 019 763,57
Lisäykset	0,00	0,00	6 006 626,91	0,00	0,00	6 006 626,91
Vähennykset	0,00	-84 188,37	-7 545 278,43	-1 697 851,13	-18 920,00	-9 346 237,93
Hankintameno 31.12.2008	3 148 725,40	54 750,42	20 476 676,73	0,00	0,00	23 680 152,55
Kertyneet poistot 1.1.2008	-1 175 702,13	-73 221,62	-5 345 755,35	-270 728,33	-10 265,00	-6 875 672,43
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	81 267,32	3 855 545,50	984 289,73	18 920,00	4 940 022,55
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-157 585,84	-4 535,79	-3 240 483,08	0,00	0,00	-3 402 604,71
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	-29 870,27	-3 834 908,37	-713 561,40	-8 655,00	-4 586 995,04
Kertyneet poistot 31.12.2008	-1 333 287,97	-26 360,36	-8 565 601,30	0,00	0,00	-9 925 249,63
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	1 815 437,43	28 390,06	11 911 075,43	0,00	0,00	13 754 902,92

Liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

	Käyttöm. arvopaperit	Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2008	5 129,72		5 129,72
Lisäykset	0,00		0,00
Vähennykset	-3 397,38		-3 397,38
Hankintameno 31.12.2008	1 732,34		1 732,34
Kertyneet poistot 1.1.2008	0,00		0,00
Vähennysten kertyneet poistot	0,00		0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00		0,00
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00		0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00		0,00
Kertyneet poistot 31.12.2008	0,00		0,00
Arvonkorotukset	0,00		0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	1 732,34		1 732,34

Liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot	2008	2007	Muutos 2008-2007
Korot euromääräisistä saamisista	11 532,88	18 062,20	-6 529,32
Korot valuuttamääräisistä saamisista	1,36	3,05	-1,69
Emissio-, pääoma- ja kurssierot saamisista	-121,39	-284,39	163,00
Osingot	120,00	293,00	-173,00
Rahoitustuotot yhteensä	11 532,85	18 073,86	-6 541,01

Rahoituskulut	2008	2007	Muutos 2008-2007
Korot euromääräisistä veloista	3 135 603,45	2 382 203,43	753 400,02
Muut rahoituskulut	2 667,72	5 069,00	-2 401,28
Rahoituskulut yhteensä	3 138 271,17	2 387 272,43	750 998,74

Netto	-3 126 738,32	-2 369 198,57	757 539,75
--------------	----------------------	----------------------	-------------------

Liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat

Tullilla ei ole liitteessä ilmoitettavia tietoja.

Liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit

	Kappale määrä	Markkina-arvo	31.12.2008			31.12.2007		
			Kirjanpitoarvo	Omistusosuus %	Myyntioikeuksien alaraja %	Saadut osingot	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo
Julkisesti noteeraamattomat osakkeet ja osuudet	4		1 732,34			120,00		1 732,34
Vaasan Läänin Puhelin Oy	3		1 311,87			0,00		1 311,87
Pohjanmaan Puhelinosuuskunta	1		420,47			120,00		420,47
Osakkeet ja osuudet yhteensä			1 732,34			120,00		1 732,34

Liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

31.12.2008	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle	1 - 5	Yli	Alle	1 - 5	Yli	
	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	
Vastaavien rahoituserät							
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00	431 337,33	0,00	0,00	431 337,33
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	431 337,33	0,00	0,00	431 337,33
<hr/>							
31.12.2008	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle	1 - 5	Yli	Alle	1 - 5	Yli	
	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	
Vastattavien rahoituserät							
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat	0,00	0,00	0,00	656 281,26	0,00	0,00	656 281,26
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	656 281,26	0,00	0,00	656 281,26

Liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut vastuut

Vastuusitoumukset

€tai sanallinen selitys	31.12.2008	31.12.2007	Muutos 2008-2007
Muut vastuut			
Vuokrasopimukset	91 055 338,06	23 412 317,78	67 643 020,28
Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset (*)	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	91 055 338,06	23 412 317,78	67 643 020,28

*) Tullilla on yksi määräaikainen yhteistyö- ja kumppanuussopimus, joka jatkuu määräajan jälkeen toistaiseksi voimassa olevana todennäköisesti ainakin 7 vuotta ja on siten arvoltaan vähintään 5 milj. euroa.

Merkittävät monivuotiset taloudelliset sopimusvastuut

Vuokrasopimukset

Vuosittaiset talousarviomenot yhteensä, arvio

- Kestoajaltaan pidemmät kuin 4 vuoden sopimukset yhteensä	6 464 539,27
Määräaikaiset sopimukset	3 947 801,32
Toistaiseksi voimassa olevat sopimukset	2 516 737,95

Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset

Vuosittaiset talousarviomenot yhteensä, arvio

- Kestoajaltaan pidemmät kuin 4 vuoden sopimukset yhteensä	781 594,22
Määräaikaiset sopimukset	781 594,22
Toistaiseksi voimassa olevat sopimukset	0,00

Liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Tullilla ei ole liitteessä ilmoitettavia tietoja.

Liite 14: Taseeseen sisältymättömät rahastoidut varat

Tullilla ei ole liitteessä ilmoitettavia tietoja.

Liite 15: Velan muutokset

Tullilla ei ole liitteessä ilmoitettavia tietoja.

Liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Tullilla ei ole liitteessä ilmoitettavia tietoja.

Liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Menomomentin käyttö vakiosisällöstä poikkeavaan käyttötarkoitukseen

Momentti	Lkp-tili	€
28.99.63.2		
Verosta vapautuksen johdosta takaisin maksetut verot		
<i>Määrärahaa saa käyttää veron takaisin maksamiseen tapauksissa, joissa maksuvelvollinen on sosiaalisista tai muista veronhuojennussäännöksissä tai verosopimuksissa tarkoitetuista syistä Tullihallituksen päätöksellä oikeutettu saamaan takaisin jo maksetun veron. Lisäksi määrärahaa saa käyttää tuomioistuimen päätöksellä palautettavaksi määrättyjen verojen, korkojen ja oikeudenkäyntikulujen maksamiseen.</i>	61. Satunnaiset kulut	40 111,74
	90. Verot ja veronluonteiset maksut	759 934,74
	Yhteensä	800 046,48

6 ALLEKIRJOITUKSET

Tilinpäätösasiakirja on hyväksytty Helsingissä 16. maaliskuuta 2009.

Pääjohtaja

Tapani Erling

Talousjohtaja

Pekka Pylkkänen